

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

VOL. LIX Balandis — April 5, 1974 Nr. 27

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

UŽSIENIO POLITIKA

Akrobatika ar architektūra?

Kaip ir visa Nixono administracijos politika pagaliau kritikos susilaukė ir jos santykiai su užsieniais. Kaip žinia, ilgesnį laiką užsienio politika buvo laikoma stipriausia prezidento Nixono korta. Galvojant apie jo nušalinimą ar atsistatydinimą buvo raminamasi kad dėl to krašto neturėtų būti didelės žalos, jei Valstybės Sekretorius Kissingeris pasiliktu toje vietoje ir Fordo administracijoje. Dabar jau aiškinama, kad Nixono administracijos užsienio politika ne tik nebuvo sėkminga, bet net ir kenksminga, nes nors pagerino santykius su sovietais, tačiau juos sugadino su Vakarų Europa ir Ja-

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

ponija.

Taip pradėjus diskutuoti, didelį susidomėjimą sukėlė Columbijos universiteto komunistų reikalų instituto direktoriaus profesorius Zbigniew Brezezinski straipsnis pasirodęs paskutinėje Foreign Policy žurnalo laidojė. Jame autorius, kaip profesorius, įvertina Nixono administracijos užsienio politiką tik "C plus" laipsniu. Didžiausias priekaištas, kad ji buvusi per daug asmeniška, daugiau akrobatiška negu architektūriška.

Iš tikro besikeičianti viso pasaulio būklė reikalauja gilaus analizo ir ateitį numa-

tančių ėjimų. Be to, kaip profesorius teisingai pastebi, demokratiname krašte užsienio politika turi būti aiški gyventojų daugumai ir turėti jų pritarimą.

Sutinkant su profesoriaus kritika iš principo, reikia tačiau pastebėti, kad tai lengviau pasakyti negu padaryti. Kiekviena sėkminga politika, neišskiriant ir užsienio, reikalauja akrobatikos. Galima prileisti, pavyzdžiui, kad Maskvos santykiams su Pekinu pašlijus, abu komunistiniai milžinai stengsis užmegsti geresnius ryšius su JAV, o tos nepraleis pasitaikiusios progos, tarp jų laviruodamos, ši bei tą laimėti savo naudai. Taip būtų daroma vistik kas būtų JAV prezidentu Nixonas ar McGovern. Tačiau į McGovern būtų žiūrima su didesniu įtarimu ir jei, pavyzdžiui, jo administracija parduotų javus Sovietijai tokiom pat kainom kaip Nixono administracija, McGovern būtų tuojau apšauktas išdaviku. Likimo ironija norėjo, kad iš tam tikro taško žiūrint, savo karjerą pradėjęs kaip antikomunistas, Nixonas galėjęs daugiau naudoti neišsivysčiusios Sovietijai negu koks liberalas. Dabar net atrodo, kad sovietai daugiau bijo Nixono nušalinimo negu patys amerikiečiai. Net balsu, kad Nixonas, vėl norėdamas pasigirti gerais santykiais su sovietais, padarys jiems daug nuolaidų pats iš jų nieko neišpešdamas. Taip galvojant galima prileisti, kad sovietai per daug užsiprašė atominių ginklų apribojimo srityje už Nixono triumfinį sutikimą Maskvoje birželio mėn., kada Nixono nušalinimo byla ko gero jau bus pasiekusi senatą. Kissingeris su tuo tačiau nesutiko ir grįžo, kaip sakoma, tuščiomis rankomis iš Maskvos, nors numatoma prezidento viešnagė nebuvo atidėta.

Iš kitos pusės, net toks prezidento kritikas kaip New York Times James Reston rašo, kad jis neturįs nė mažiausio įrodymo, kad Nixonas iš tikro santykiuose su sovietais būtų pataręs savo asmeninius interesus aukščiau už viso krašto labą. Atvirkščiai, net jo interesai reikalauja dabar daryti galimai mažiau nuolaidų sovietams dėl to, kad atstovų rūmuose jau esant daugumai už jo nušalinimą, Nixonas gali išsilaikyti tik abiejų partijų konservatyvių senatorių dėka, o tie sudaro daugiau kaip vieną trečdį viso senato, kurio 2/3 reikia prezidento nušalinimui. Konservatyvai žiūri šnairiai į sovietus ir yra už ginklavimosi padidinimą. Ko vodamas už jų simpatijas Nixonas turi būti griežtas su sovietais...

O jei dar prisiminsime, kad visai beviltišką sustingimą Artimuosiuose Rytuose galėjo išjudinti Amerikos naudai tik Kissingeris iš dalies tik dėl to, kad yra pats žydas, turime sutikti, kad užsienio politika iš tikro reikalauja daugiau praktiškos akrobatikos negu teoriško profesorių planavimo. Ilga pasaulio istorija kalba už tai.

Vasario Sešioliktąją minint Caracase, Venezueloje, padedamas vainikas prie Bolivaro paminklo.

B. Kvedaro nuotrauka

Apie Vasario 16-tą Venezueloje

JŪRATĖ STATKUTĖ-DE ROSALES

Vasario pradžioje, vieną vakarą, atsilankė pas mane Venezuelos Jaunimo Sąjungos pirmininkas, jaunas Aras Mažeika. Kalbėjomės ilgai, išsamiai. Tikrumoje, jis kalbėjo, o aš klausiau. Klausiau apie skirtingą Vasario 16-tos sampratą, negu iki šiolei.

Aras man aiškino, kad jaunieji šiemet neruoš tokio minėjimo, kaip paprastai yra ruošiami (tą patį pernai sakė pernykštis Jaunimo Sąjungos Venezueloj pirmininkas Algis Dugnas). Jie nenori iškilmingai minėti prarastą – pernai Algis man irgi pabrėžtinai pakartojo tą žodį "prarastą" – nepriklausomybę. Jei mes šiuo metu

nepriklausomybės neturime, Vasario 16-ta turi būti ne iškilmingo minėjimo, o atnaujintos kovos data.

Kovą vėlgi jie skirtingai šiandieną supranta. Pernai Algis, šiemet Aras, kratosi bendraminčių sueigos minties. Savo idėją apie Lietuvos laisvės atgavimą jie nori skelbti ne bendraminčių tarpe, o priešingai, skelbti ją tiems, kurie į mūsų minėjimus neina, kurie mūsų minėjimams net yra priešingi. Tuo tikslu, pernai, Algio vadovaujama Sąjunga suruošė parodą apie Lietuvą ir sukvietė ne tik tai plačiąją publiką, bet ypač prokomunistinių organizacijų narius. Aras man aiškina,

kad šiemet, Aro vadovaujama Sąjunga suruošianti važiavimą per gatves. To važiavimo metu bus dalinami atsišaukimai visiems, ką tikslai sutiksime: "Ar praeivis nori, ar nenori, jis mus pamatys, o gatvėse mūsų matys tūkstančiai žmonių" – dėsto savo mintį Aras.

Klausiu Aro, ar jie taikys papultį į spaudą. Aras į mane pasižiūri abejingomis akimis. Taip, spauda yra svarbu, bet ne taip jau svarbu... Išsikalbant, pradėdau suvokti kad jaunimo akyse spauda darosi lygiai toks pat "dėmesio nevertas" vienos frakcijos atstovas, kaip ir bendraminčių susirinkimai. Anot jaunių, tie laikraščiai kurie juos atžymėsią, bus antikomunistinės pakraipos, ir juos skaito tam prijaucianti publika. O mūsų jauniai nori pasiekti visą publiką, kurios pakraipos ji bebūtų. Tada galima atsiekti tiksliai išėjus į gatvę, užmezgus tiesioginį kontaktą su minia.

Tylomis pagalvoju, kad spauda visgi lieka galingas propagandos įrankis, o "tiesioginiai kontaktai" su nepritariančia minia dažnai dar pasibaigia tiesioginiais kumščiais.

Vasario 14-tą dieną gaunu multigrafuotą lapą, su nurodyta susirinkimo vieta bei smulkiai aprašytu važiavimo maršrutu.

Neklausiu jaunių, ar jie turi leidimą manifestacijai. Iš anksto žinau, kad jie leidimo neprasė.

(Nukelta į 2 psl.)

JUNGTINIŲ TAUTŲ LAIDOTUVĖS

RIMAS DAIGŪNAS

1945 metais spalio 24 d. Jungtinių Tautų chartą ratifikavo šios tarpvalstybinės organizacijos įsteigimu susirūpinusios valstybės. Taip gimė Jungtinės Tautos (The United Nations). Tai buvo nauja pasaulio pastanga sukurti iliuzorinį moralizuojančio, bet beginklio pasaulio žandarmo pavidalą. Naujos organizacijos pareigoms nė galo nesimatė. Tarptautinės taikos išlaikymas, pasaulio saugumas, tarptautinis bendradarbiavimas ir bendravimas. Visas spiečius komitetų, komisijų, tarybų (su didžiuliu šio 'veto' priedais) – liudijo, kad penkiasdešimties valstybių politikai ne juokais pasinėšė atversti žmonijos istorijoje naują ir gražų puslapį.

Politikai ir auksaburniai šnekučiai, bestiegdami Jungtines Tautas "nepastebėjo" kad jie stato pastatą tarpvalstybinių laisvių kapinyne. Jie brutaliai ingoravo Pabaltijo valstybių okupaciją. Jie 'nepamatė' ir kitų pasaulio kraštų valstybinių laisvių siekių. Garsiai rėkdamai apie tautų apsišprendimo laisvę, jie tuos aukštuosius šūkius diskriminavo ir savo elgesiu paniekino. Šitaip elgdamiesi jie nesukūrė nė moralizuojančio žandaro, jie sukūrė paprastą, nesudėtingą tarptautinį fariziejų, apie kuri Kristus kalbėjo savo prilyginimuose.

Nenuostabu, kad iš pirmų jų savo gyvavimo dienų Jungtinės Tautos įkliuvo į neišsprendžiamų problemų pelkes. Gigantiško pastato langai, vakarais ir naktimis nutvieske platų New Yorko pakrantės rajoną, nešviečia pasauliui laisvės ir taikos viltimi. Jungtinės Tautos yra milžiniška biurokratinė mašina.

Amerikiečiai užleido pastatui žemę, finansavo ją statybą, bet pasaulio laisvėms atgauti ir realizuoti Jungtinių Tautų pastatas reiškia tik tai tiek, kiek reikė laisvės šaukiančiam Simui Kudirakai Laisvės Statulos papėdėje įrašyti apgaulingą tvirtinimą: laisvių neteikė, aš jus paguosiu! Niekad ir niekad Jungtinės Tautos "neprisiminta" Pabaltijo kazuso. Niekas ten

ir galvų nekvaršino dėl tautų konvulsijų išsilaisvinimų besiekiant.

Tačiau automatiškai, Jungtinėms Amerikos Valstybėms išlaikant, Jungtinės Tautos tęsia savo vegetavimą ir savo egzistencijos beprasmybę dengia įvairiais pompastiškais renginiais.

Rašinio pavadinimas "Jungtinių Tautų laidotuvės" išprovokuotas naujais pasaulinės politikos posūkiais. Tai Artimųjų Rytų ginkluoto konflikto apmaldimas ir derybos dėl branduolinių ginklų gamybos ribojimo. Šiuose įvykiuose didžiulių konfliktų užuomazga. Jeigu Korejos ir Pietų Vietnamo karai dar nebuvo pasiekę aštrios supervalstybių konfrontacijos ribų, Egipto ir Izraelio nesugyvenimas tapo degtuku prie parako statinės. Ką bekalbėti apie branduolinių sprogmenų produkciją, tuos sprogmenis nešančias raketas, apie neįsivaizduojamai milžinišką šnipinėjimo mašiniją. Ir būdingos yra tos jėgos Amerikoje, kada sinchronizuotai su derybomis apie atomą Maskvoje, Amerikoje ant pedestalų (TV media) garbina šnipus, išdavčius priešui valstybinę atomo bombos gamybos formulę.

Jungtinės Tautos buvo nušalintos iš Artimųjų Rytų bei atomo ribojimo derybų ir viskas, kas padaryta ir kas daroma vyksta "person to person" būdu, visiško Jungtinių Tautų prestižo paniekinimo ženkle. Tarptautinės taikos "prievaizdai" Jungtinėms Tautoms suteikta "Kornevilio varpų" kariškių rolė: pastatyti savo palapines tarp tebesančio fronto linijų.

Greta Kissingerio iniciatyvos, dinamiško aktyvumo, absoliutaus nesiskaitymo su Jungtinių Tautų pretenzijomis, mes matome naują Jungtinių Tautų laidotuvių fazę. Tarpvalstybinis, neaprepiamo dydžio biurokratinis organas, aišku, nenuolios mirs, jo palaikų – didžiulio pastato – buldozeriai dar negraius, bet prieš pasaulio akis ir vėl iškyla operatinė šios įstaigos prigimtis.

Australijos padangėje

ANTANAS LAUKAITIS

Gina Čapkauskienė Australijoje

Solistė Gina Čapkauskienė.

Kovo 23 dieną gražioje ir moderniškoje Bankstowno miesto (Sydneyjaus priemiesčio) rotušės salėje, Australijos lietuvių svečias, kanadietė Gina Čapkauskienė pradėjo savo penkių koncertų gastroles. Metų bėgyje, Australijos lietuvių jau yra aplankę vienas kitas mūsų žymius solistas, politikas, menininkas, sportininkai, dvasiškai ir kt. išeivijos pasaulyje žinomi mūsų tautiečiai. Visi jie buvo laukiami, visi jie buvo nuoširdžiai sutikti ir visi jie savo atsilankymu išjudino mūsų kultūrinio ar dvasinio gyvenimo didesnę ar mažesnę detalę. Ir tikrai, atsisveikinant su jais, mes pasilikome geriausius draugus, laukdami ir vėl ko nors naujo pasirodant Australijoje.

Pilna prisirinkusi nemaža salė tautiečių, pasipuošusių savo gražiais išeiginiais drabužiais, ypatingai švytint moterims, su dideliu susidomėjimu ir nekantrumu laukė pasirodant šios gražios blondinės solistės. Lydima pianino akompaniatorės, jaunosios sydneyjės Virginijos Inkrataitės, scenoje pasirodė G. Čapkauskienė. Plojimų garsams nutilus, ji pradeda savo koncerto pirmąją dalį. Pirmieji soprano garsai, išpildę lietuviškųjų kompozitorių kūrinius, su dideliu pasigėrėjimu žavi sydneyjiskius. Pradžioje, atrodo, solistė lyg tai bando susipažinti su salės akustika, žiūrovais ir visa nauja australiška aplinkuma. Jaučiasi ne drąsumas, tačiau, po pirmųjų išpildytų dainų, sukeltos sydneyjiskio plojimų ovacijos, galutinai išblaško pirmųjų minučių abejones ir mūsų solistė, su kiekviena savo atliekama daina, vis daugiau parodo savo balso stūmą, koloratūrinės technikos išpildymą, tuo pačiu pagaudama ir žiūrovų geras nuotaikas.

Antroji dalis, susidedanti iš pasaulinių muzikų kūrinių ir paskirų operų arijų išpildymu, buvo solistės atlikta su nepaprastu įsijautimu, labai stipriu ir geru balso valdymu, kas neabejotinai parodė solistės didelį muzikalumą ir koloratūrinio balso puikų technikinį išlavimą ir jo valdymą. Po kiekvienos atliktos arijos, publika po kelis kartus iš-

kviestavo solistę į sceną, kai pabaigoje, nors ir labai pavargusia, po atliktų 18-kos solo dainų, sydneyjiskiai dar visgi išsprašė vienai pakartojimo dainai. Koncertas praėjo labai geroje ir jaukioje nuotaikoje, kai solistė G. Čapkauskienė sydneyjiskiams, o tik vėliau ir visai Australijos lietuvių bendruomenei, paliks gražų ir neužmirštamą atsiminimą. Didžiulės gėlių pintinės išeitos solistei ir jos jaunajai akompaniatoriui, buvo lyg ir mažytė padėka, už taip puikų kultūrinį vakarą Sydneyje.

Po koncerto solistei buvo netoli esančiame Lietuvių Klube surengta pagerbimo vakarienė, kurioje dalyvavo ir su svečiu buvo supažindinta dalis Sydneyjaus lietuvių darbuotojų ir paskirų organizacijų vadovų.

Ir šiais metais Australijoje vyks tradicinė VI-lietuvių Žiemos Sporto Šventė, kurią Kosčiuskos kalnų žiemos kurorte praveda Sydneyjaus sporto klubas "Kovas". Šventė vyks rugpjūčio 3-4 dienomis ir dalyvaujantiems trys naktys ir dviejų dienų pilnas aprūpinimas kainuoja 20 dol., neįskaitant registracijos 5 dol. ir jauniems 3 dol. mokesčio. Išnuomojamas yra visas motelis, kur būna šventės balius ir kt. parengimai. Šiais metais rengėjai tikisi gana nemažai dalyvių iš visos Australijos, nes ypatingai žiemos sportą čia mėgsta jaunimas.

Sydneyjaus tautinių šokių mokytoja Marina Cox ir jos vyras turi Sydneyje savo vaistinę. Prieš kurį laiką ir pas juos atsilankė jauni hipiški banditai ir pareikalavo atiduoti kasos pinigus ir narkotikus. Ką gi padarysi, pasitaiko ir pas mums tokių aplėšimų ir šį kartą nukentėjo mūsų mieli lietuviškos vaistinės savininkai.

Karts nuo karto Sydneyje pasirodo didžiausias Australijos "Ashton Circus" su savo plačia programa važinėjantis po Australiją, N. Zelandiją ir jo aplinkines salas. Šiame cirke, jau eilę metų dirba stipruolis, akrobatas Jonas Žilinskas, kuris kilimo yra kretingiškis.

Vasario 16 Venezueloje

(Atkelta iš 1 psl.)

Vakarieniaujant, mano vyras primena, kad prieš porą dienų viena jaunų venezueliečių grupė darė manifestaciją dėl Solženicino (jis tada buvo suimtas). Manifestacija pasibaigė kažkokia konfrontacija įvairių jaunimo grupių tarpe. Policija eilę manifestantų suėmė. "Jei jus suims, tai skambink ten ir ten, sakyk tą ir tą ..." aiškina man vyras.

Vasario 16-tą dieną, Caracase, iš ryto, susirenkame nustatytoje vietoje. Privažiuoju, išlipu iš automobilio. Aplinkui matau tik jaunius. Berniukai ir mergaitės, visi jie išrodo lyg uniformuoti: visi su aptrintais blue jeans, visi su margais marškiniais, visi ilgais palaidais plaukais. Jų tarpe matosi venezueliečių studentų, kurie čia atvyko lietuvių draugų įkalbėti. Viso nedingė grupelė. Jie visi kažkaip grakščiai sukinėjasi, iš jų trykšta trykšta veržlumas. Kai kurie vaikinai yra atvažiavę su savo motociklais.

Mano amžiaus esu tikrai aš viena. Staiga pasijuntu, kaip kudakuojanti višta nenuramų viščiukų būryje.

Aras atvažiavo su sunkvežimiu, ant kurio jiedu su broliu įtaisė stiprius garsiakalbius. Prie garsiakalbių yra prijungtas magnetofonas su iš anksto įkalbėtomis propagandinėmis juostomis. Sunkvežimis iš šonų yra apklijuotas plakatais. Panašius plakatus išdalina mums visiems, ir mes jais apklijuojame savo mašinas. Plakatai reikalauja Lietuvai laisvės. Kai kurie plakatai didelėmis raidėmis mini Solženiciną. Į kiekvieną mašiną mums dar yra įdedama po geras pundas atsisaukimų. Tuos lapelius mums teks dailinti publikai.

Karavanas pasijudina. Nors mūsų yra nedaug, sukeltas triukšmas toli gražu prašoka mūsų mažą skaičių. Priekyje važiuoja Aro sunkvežimis su užstatytais garsiakalbiais, nuo sunkvežimio platformos keli vaikinai dalina atsisaukimus. Mūsų automobiliai važiuoja vienas paskui kitą. Visi be perstojo triūbijame. Iš kiekvienos mašinos išsikišę ar ant langų krašto pasilipę jaunuoliai dalina publikai atsisaukimus.

Priešais mane važiuoja viena jauna lietuvė ponija. Ji yra ištėkėjusi už venezueliečio. Atvyko be vyro, susodinus į mašiną visus savo vaikus. Pastebiu, kad ant kiek jos linų pluošto spalvos plaukai ir permatomai žydrios akys jai suteikia švelnią išvaizdą, ant tiek savo automobilį ji valdo tvirtai vyriška ranka. Ji tik užja nuo vieno gatvės šono į ki-

"Sakyk, kunige Antanai, ar bus labai ilgas arkivyskupo pamokslas?" Vasario 16-tos minėjimo pamaldos Caracaso katedroje. Kun. A. Perkumas skaito evangeliją.

B. Kvedaro nuotrauka

ta, o jos vaikai išsikišę pro auto langus kažką šaukia ir dalina sustojusiems žiūrovams atsisaukimus.

Blogiausiai yra su motociklistais. Jie pasisodino užpakaly motociklo po mergaitę ir vingiuodami nardo automobilių bei praeivių tarpe. Mergaitės, kažkokių gyvu stebuklu išlaikydamos lygsvarą, abiem rankom dalina atsisaukimus. Tuos pačius motociklus aš staiga pramatau priešais mano mašiną, tai šone, tai užpakaly, tai vėl priešais mane jie greitą ratą suka. Prisimenu, kaip atsargiai motinos tuos vaikus augino..., o tie vaikai mano tramdymų dabar nė neklaus: "Neimk į galva, ponija, neužsimuši".

Viename rezidenciniame kvartale, mus sustabdo automobilių užsikimšimas. Iš abiejų gatvės pusių, be sustojusių praeivių, mus stebi -- triukšmo pritraukti -- pro namų langus išsikišę veidai. Staiga girdžiu kažką sušunkant: "Va, šitą" -- ir pajungtu smūgi ant užpakalinių mašinos durų. Tuo metu visos mašinos pajudėjo. Taip ir nežinau, ką į mane metė.

Nežiūrint to smulkaus incidento, bendra praeivių reakcija yra ypatingai teigiama. Vos prieš metus laiko, tokios teigiamos reakcijos nebūtume susilaukę. Pradedu praktikoje įvertinti tokių žmonių kaip Solženicino atliktą pasaulinio masto propagandinį darbą.

Vienoje pagrindinių miesto gatvių, kažkoks vyriškis pribėgęs griebia iš mano ištistos rankos atsisaukimą, paspaudžia ranką ir sušunka: "estamos con ustedes" -- esame su jumis.

Daugelis vyriškių -- sprendžiant iš jų žvilgsnių -- irgi būtų norėję būti "su mumis", gal ne tiek dėl atsisaukimų, kiek dėl tuos atsisaukimus dalinusių šviesiaplaukių mergaičių...

Policija mūsų iki šiol nekluduoja. Čia vėl, atrodo, mums padeda mūsų jaunuolių išvaizda, jų atvira, ne agresyvi, laikysena.

Triūbydami, šaukdami,

atsisaukimus dalindami, garsiakalbiais gausdami, išvažinėjame daugybę miesto gatvių; galima drąsiai sakyti, kad mūsų triukšmas ir propaganda per tą vieną dieną pasiekė keliasdešimtį tūkstančių žmonių. Į pavakarių, pasukame sovietų ambasados link.

Mūsų karavanas pakyla į kalną, pora minučių pavinguoja siaurais, be namų keliais. Po staigaus posūkio, pamatome sovietų ambasados mūrą.

Tą ambasados mūrą tikrai reikia pamatyti, tam, kad patikėti, jog XX-tame amžiuje iš viso tokių ambasadų dar pasaulyje yra. Pats ambasados pastatas yra šlaite. Jį supa masyvi, aklina, ypatingai aukšta mūrinė aptvara. Vartai yra to paties aukščio kaip mūras, geležiniai, be jokio plyšio. Užrašo, jog čia esama sovietų ambasados iš karto nematau, bet, gerai pasišvėgusi, pagaliau pastebiu viename šone mažą plokštelę su smulkiais raidelėmis. Ant abiejų mūro kampų veikia uždaro apšvietimo TV imtuvai. Bendras vaizdas yra kalėjimo, su kertiniais bokštais. Mums privažiuojant, nuo mūro viršaus mus pamatė jaunas blondinas; pastebėjęs pirmąsias mašinas su plakatais jis atsuko, lyg apsvilęs. Po to, daugiau nei vieno veido nematėme.

Ambasadą saugojanti venezueliečių policija pasitraukia arčiau prie policijos būdelės, kuri yra kitoje kelio pusėje, priešais ambasada.

Mūsų automobiliai užima visą siauro kelio plotį. Vienas mūsų berniokas, katino vikrumu pasilipęs, meta už vartų ambasados kiemą atsisaukimus dėl Lietuvos laisvės. Sunkvežimyje jaunimas užstato garsiakalbius ir pilnu balsu paleidžia Lietuvos laisvės reikalaujančią propagandą.

Venezueliečiai policininkai aiškiai abejoja, ką čia jiems reikia daryti. Jie sustoja aplink savo būstinę ir akimis matuoja mūsų skaičių bei jėgas. Jų tarpe,

kiek atokiau mašinoje sėdį du civiliai greitomis kažką kalba į mašinos mikrofoną. Pasižiūriu į venezueliečių policininkų veidus ir, draugiškai pamojusi ranka, šyp-teliu. Jie man tokiu pat draugišku mostu atsako, ir vėl tuoj sustingsta oficialiai rimtoje pozicijoje.

Po trumpo laiko, garsia kalbiais išplūdę sovietus, linksmi atsisveikinę su vietos sargyba, nuriedame automobiliais ir motociklais keliu žemyn.

Grįžtu namo nežmoniškai pavargusi. Tokios savotiškos Vasario 16-tos dar niekad neturėjau.

Sekmadienis, vasario 17 d. Ant kiek vakar mano vaikai prašėsi važiuoti į manifestaciją, ant tiek jie šią dieną nenori eiti į iškilmingą minėjimą. Po ilgų ginčų, vargais negalais, su vyro pagalba ir su jo autoriteto parama, ištraukiu vaikus iš lovų. Turime skubėti į katedrą, po to bus iškilmingas vainiko padėjimas Bolivaro aikštėje. Minėjimą organizuoja Bendruomenės Centro Valdyba. Į ją atvažiuos žmonių iš kitų miestų.

Prie katedros, nors dar yra anksti, jau matosi nemaža lietuvių. Kai kurie jaunuoliai, tie patys kurie vakar lankė su senais blue jeans, šiandieną stovi išsitempę tautiniuose rūbuose. Vyresnieji irgi yra išsipošę vyrai kaklarišiuoti, moterys kulnuotos. Su mumis sveikinasi lenkų kolonijos pirmininkas F. Zubr, ukrainiečių kolonijos atstovas J. Hrycik ir Demokratijos Gynbos Komiteto pirmininkas F. Martinez Suarez su žmona. Latvių bendruomenė atsiuntė gėlių su sveikinimu. Lygiai 11 val. sueiname į katedrą. Susėdame. Laukiame.

Prie vargonų nerimauja jaunas Algis Dugnas. Tuo tarpu kai Jaunimo Sąjunga ruošė eiseną-manifestaciją, Algis Dugnas, su ateitininkų grupele, organizavo Vasario 16-tai jaunimo chorą. Pamaldose, bažnytinių giesmių tarpe jie nutarė įpinti Mai-roni. Tam tikslui jų yra daug ruošta ir repetuota.

Mišios jau senai turėjo prasidėti, o mes vis dar laukiame. Išėjęs iš zakristijos lietuvis kun. kapelionas A. Perkumas mums pusbalsiu pasako, kad mišias laikysiantis Arkivyskupas Lebrun vėluoja. Tas monsenioras vėlavo gerą pusvalandį. Belaukiant, jaunimas, išsirikiavęs, su tautiniais rūbais, kantriai stovėjo katedroje, tik rankose laikomos vėliavos pradėjo kiek linguoti tai į vieną, tai į kitą pusę.

Monsenioras pagaliau atsiranda ir prasideda iškilmingos mišios. Katedros skliautu jaudinančiai ritasi (Nukelta į 3 psl.)

"Kada jie nustos mus barėti?". Pasibaigus Vasario 16-tos iškilmėms, jaunimas ir "senimas" prie Bolivaro paminklo. Kairėje su laišku rankoje, Venezuelos LB centro valdybos pirm. inž. Vladas Venckus, dešinėje lietuvių kapelionas kun. A. Perkumas.

B. Kvedaro nuotrauka

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

Telephone: (216) 431-6344

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

MAILING ADDRESS

P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILNIS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

ASSOCIATE EDITOR ALEKŠAS LAIKŪNAS

DIRVA ISEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA METAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO
NUMERO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŪRA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAMIS PRASANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREISKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

REDAGUOJA: VYTAUTAS GEDGAUDAS IR ALEKŠAS LAIKŪNAS

LOTERIJA SOVIETUOSE

Netaip jau seniai vienas 'pažangus' senukas 'pažangioje' spaudoje tvirtino, kad loterijos yra nuo koto nusi-variusios kapitalistinės san-tvarkos reiškinys. Tas senu-kas tvirtino, kad badaujan-ti darbo liaudis kapitalisti-nėje valstybėje ieškanti pa-guodos alkoholyje ir... loteri-jose. Kiekvienas atiduoda savo paskutinius centus, kad galėtų laimėti ... milijoną.

Kitaip yra Sovietijoje. Čia darbo liaudis turi loteriją ir moka tradicinius centus, tai yra kapeikas, geisdama lai-mėti buitinio reikalo daly-kus. Mūsų 'pažangioji' spau-da slepia nuo savo skaity-tojų loterijų siautėjimą so-vietinėje santvarkoje. Lote-rijos davinius ir laimėjimus skelbia Maskva, skelbia ir Vilnius. Kodėl apie tai nę puse žodžio 'Laisvė' ir 'Vil-nis'?

'Darbo liaudis' aktyviai remia loterijas, perka bilie-tus, viliasi laimėti kad ir niekingiausių menkėkų. Tai yra būdingas sovietinio skur-deiviškumo paveikslas. Sa-kykime, ar įmanoma mūsų 'kapitalistinėse' salygoose gal-voti, kad Washingtonas su-organizuos loteriją, o loteri-jos laimikiais bus .. kavai malti mašinėlės?

Štai visoje Sovietijoje (ir okupuotoje Lietuvoje) skur-džios žiniomis spaudos pus-lapius uždengė didžiuliai pranešimai apie loterijos lai-mėjimus. "Visasąjunginės" loterijos padala, "Lietuvos TSR 1974 metų piniginės - daiktinės loterijos antroji laida" skelbia "išlošimų ti-ražą". Laimingų bilietų trau-kimas įvyko Kaune 1974 m. kovo 12 d. Ištraukta 400 lai-mikių. Tai namų apyvokos objektas. Čia daugybė iš "sąjunginių, brolišių" res-publikų importuotų dalykų. Kiekvienas laimikis atsiun-čiamas po tam tikro patik-

rinimo, nustačius laimėjojo adresą.

Tarp smulkių dalykų, lyg drambliai tarp viščiukų, pui-kojasi keli automobiliai: "Zaporožec", "Žiguli", "Mos-kvič". Iš keturių šimtų lai-mikių septyni automobiliai. Viskas kita: dulkių siurb-liai, kilimėliai, stalo laik-rodžiai, pirštinės, žadintu-vai, elektrinės skutimosi ma-šinėlės virduliai, žiūronai, šaldytuvai, radijo imtuvai...

Ok, Lietuva, kaip maty-ti iš laimikių sąrašo, neturi "buitinės technikos" impor-to iš Vakarų. Fabrikatų pavadinimai rusiški. Čia fo-to aparatas "Čaika", čia sku-timosi mašinėlė "Charkov", elektrofonas "Molodež", šal-dytuvai "Minsk", mirga: Neva, Luč, Majak, Smena, Oka, ir kt. pavadinimai. Lyg prošvaistė prasiveržia keli dviračiai "Kregždutė" ir "Ereliukas", radijo imtuvai "Ryga".

Pinigais keli asmenys lai-mėjo nuo 300 iki 1 rublio. Lo-terijos atramą sudaro daik-tas. Tai jis, toks negauna-mas rinkoje, yra tikras bi-lietų pirkimo masalas!

Valstybinė piniginė - daiktinė loterija Sovietuose tu-ri savo prasmę. Ir šiuo ne-paprastu būdu žmonės gali kai kada patenkinti savo po-reikius. Kadangi loterijos lai-mėjimų sąrašas daiktai, kapi-talistinėje santvarkoje gau-siai užvertę krautuves, "pa-žangioji" spauda lietuvių kalba bijo rašyti apie sovie-tinę loteriją. Loterija rodo, kad ir po ilgų skurdo, vargo ir gyrimosi dekadų, žmogus perka valstybinės loterijos bilietą, norėdamas laimėti ... menkų būtinų dalykėlių.

Loterijos laimėjimų są-rašai liudija, kad ok. Lietuva tenkinama vien tik tai sovie-tiniais gaminiais. Reikia dar

Gana nelauktai, JAV vals-tybės sekretorius Kissinge-ris, š.m. kovo 24 d., su-stodamas kelioms valan-doms Bonnoje, nuskubėjo trims dienoms į Maskvą. Oficialiai: susitarti dėl įkil-musių atominių ginklų kon-trolės derybų Ženevoje ir pa-ruošti prezidento Nixono ke-lionę į Sovietijos sostinę; pastaroji numatoma šių me-tų ankstyvą vasarą, kai Maskvoje oras atšyla.

Iš prabėgusios savaitės pasirodžiusių gana skurdžių spaudos pranešimų apie šią Kissingerio išvyką į Mask-vą, jau buvo galima spėlio-ti, kad pasitarimai ir galimi susitarimai neriedėjo jau taip sklandžiai su Krem-liaus bosais, kaip kad to bū-tų pageidavusi JAV valdžia, kad būtų galėjusi suregzti savo būsimuosius dienotvar-kės punktus. Ir tai nežiūrint to fakto, kad šis susitikimas buvo senokai planuojamas diplomatinuose sluoksniuose. Net gi pats Dobrininas, Maskvos seniausias patikė-tinis Washingtono, lydėjo Henry į Maskvą. Ir ne kas kitas, kaip tik tas pat Dob-rininas, dar prieš pasitarimų pradžią, tik lėktuvui nusi-leidus Šeremetovo aerodro-me, žurnalistams pareiškė, kad "susitarti dviem didžio-sioms galybėms nebūsią jo-kių kliūčių."

Tačiau sprendžiant iš ko-respondentų pranešimų iš Maskvos atrodė, kad toli gražu, ne viskas ši kartą Maskvoje buvo rožėmis klo-ta. Ir dar prieš Kissinge-rio išvykimą iš Maskvos, jau buvo nusistatyta, kad "girdi ar Maskvoje bus pasiekta užsibrėžtas tikslas ar ne, Kissingeris vis tiek apsis- Maskvą po trijų dienų". Gal tuo norėta paspausti sovie-tus, kad pastarieji kiek nu-sileistų, bet, greičiausiai, ir šis bandymas nedavė vai-sių. Po šito buvo paskelb-ta, kad posėdžio dar turė-sias susirinkti ir visagalin-tis Politbiuras... Bet ir po šito posėdžio reikalai Kissin-geriui nepakrupo pageidau-jama linkme. Tad beliko vykdyti planą: išvykti iš Maskvos po trijų derybų dienų ir vežti namo ne taip jau linksmas žinias Nixonui.

Grįždamas Kissingeris, pa-keliui sustojęs Londone, žur-

prisiminti, kad tų gaminių kokybės TSRS nepajėgia ju eksportuoti. Tvirtos vali-u-tos už tuos gaminius pasau-linis nemoka.

KISSINGERIO KANOSINĖ KELIONĖ Į MASKVĄ

BRONIUS AUŠROTAS

nalistams tegalėjo pareikš-ti, kad "pasitarimai su Kremliu žymiai pasistū-mėjo priekin". Kas diplo-matinėje kalboje reiškia, jog "beveik dėl nieko dar ne-susitarta". Greičiausiai, visas susitarimų spektaklis bus pa-liktas prezidentui Nixonui, kad jo aureolė, po visokių kvailysčių su Watergate, bū-tų bent šiek tiek pabaltinta, galimų susitarimų su Mask-va rėmuose.

Ant kokių povandeninių uolų užkliuvo ši kartą, jau gana aplamdytas detentes laivas?

Dalino atsakymo būtų ga-lima ieškoti iš JAV vyriaus-ybės persistengimo taip at-šerti savo kviečiais maskvi-nę mešką ir leisti jai taip išsigalsti savo nasrų il-tis (atomines raketas) ir le-tenų nagus (tankus ir prieš-lėktuvinius ginklus), kad ši svieto pabaisa jau nenori su JAV derėtis, bet jau stato savo reikalavimus.

Ohio kongresmanas Ash-brook priminęs, kad ame-rikiečiai per daug ilgai bi-čiuliaujasi su bolševikais. Šią savo bičiulystę, remda-mi noru uždirbti, prekybą

nustūmė arti krašto išdavi-mo ribos. Kas gi jeigu ne JAV valdžia 1972 m. išgel-bėjo bolševikus nuo riau-šių ir badmiškos egzisten-cijos? Ir ką už tai JAV val-džia išsiderėjo? Nulį!

Kongresmanas Ashbrook taip pat priminė, kad su JAV techniška parama buvo išvystyta SSSR ne tik civilinė, bet ir kariška pramonė; taip pat JAV ir laisvąsias pa-saulis padėjo bolševikams pastatyti ir prekybinį ir ka-rišką laivyną. Neužmirški-me, kad ne kas kitas, bet Fordo b-vė Gorki mieste iš-statė didžiules auto įmones, tarnaujančias ne tik pilietiš-kam, bet ir kariškam sekto-riui.

Suprantama, kad kon-gresmano Ashbrook kreipi-masis į valdžią ir į sulibera-lėjusių JAV mediją tėra tik "balsas šaukiantis tyruose".

Jis ir pats pripažino, kad nei JAV vyriausybė, nei dvi valdančios partijos nekrei-pia dėmesio į faktus, nors virš 100,000 amerikiečių ka-rių jau buvo užmušta Korė-jos ir P. Vietnamo karo lau-kuose. Tais pačiais ginklais kuriuos JAV pramonininkai padėjo sovietams ištobu-linti. Ashbrook prašė ame-rikiečius, kad šie prisimin-tų Peral Harbor, nes dali-nai taip pat ir JAV pramonininkai buvo kalti už Ha-vajų tragediją.

Ar istorija prisimenama, kai deramasi su bolševi-kais? Gal gi jau ir JAV Tau-tinio Saugumo Taryba pra-deda pastebėti horizonte be-sitelkiantį juodą debesį, ku-rio raketos jau kuris laikas pasiekia ir JAV Ramiojo vandenyno salų pakrantes. Kas į tai galėtų atsakyti? Gi kaip Kremliaus taip ir JAV užsienio politikos pas-laptys yra padengtos storu cemento sluoksniu.

Šis bei tas

SKIRPSTAS

Lietuvių žurnalistą gana gambiai redaguoja Vytautas Kas-nūnas: gausu paveikslų, rašiniai neperilgi, medžiaga rikiuo-jama nenuobodžiai. Net ir kuklus -- savo taupiai skeveldri-nį rašinį išdėda pačiame gale. Tik susidaro išpūdis, kad redaktorius per daug palenkta red. kolektyvo valiai, negali laisvai išsitiesti. Todėl pasitaiko ir blankokų puslapių. Ir lyg trūksta kietesnio, veiksmingesnio plano, tuomet ir turinys gyvesnis tuptų, nuosekliau svarbios temos iš-ryškėtų. O dabar -- tarsi tie dailūs straipsniai atsitiktai-nai čia pakliuvo. Šiame 4 nr. beveik vien Alf. Giedraičio str. apie žurn. žanrus suteikia spaudos darbininkams nau-jos medžiagos, tikrai naudingos. Ne šabloniškas str. net kursto ginčytis, su kai kuo nesutikti -- tai geras žen-klas. O kalbos reikalai kolei kas LŽ dar permenkai globoja-mi. Nors J. Statukutės mintys labai naujos ir įdomios -- rimtai svarstytinos. Žurnalistas juk dabar maitina mūsų kalbą: arba ją turtina ir švarina, arba nuakina ir šiukšlėm-privečia. Iš spaudos dabar visa visuomenė mokosi savos kalbos ypatumų.

Keisčiausia yra su LŽ numeracija. Štai dabar šis naujausias pažymėtas nr. 4/10, 1974 m. sausio mėn. Skaitytojas turi suprasti, kad jau šiemet išėjo ketvirtas numeris, o iš viso nuo pat pradžių buvo 10 numerių, ar taip?

Gražų spaudinį labai nuvertina, kad -- 'neperi-odinis'. Tai didelė yda, nes skaitytojas nepaskatinamas juo pastoviai domėtis ir laukti. Lyg koks nerimtas ir niekam nereikalingas svečias: nelaukiamas netikėtai užklydo ir gal daugiau iš viso nebeateis? Be abejo, leidėjui patogų, kai nereikia stengtis nei išpareigoti.

• St. Lozoraitis, Lietuvos atstovas Vatikane, Vasario 16 minėjime tarp kitų reikšmingų minčių pabrėžė: "Šiais metais mes turime prisiminti mūsų tautos istoriją labai svarbų įvykį -- spaudos atgavimą. Prieš 70 metų okupanto valdžia ilgo ir atkaklaus lietuvių pasipriešinimo priversta atšaukė draudimą leisti knygas lotyniškais spaudmenimis" (Draugas). Deja, mūsų didieji kultūros ir visuomeninio veiklumo veiksniai lig šiol ta tema tyli.

• Draugo vedamajame nr 59 b.kv. rašo apie mūsų tremties 30 metų sukaktį ir pastebi, kad jokia centrinė orga-nizacija nesirengia tos ypatingos sukakties minėti. Ir pridėda: "Tenka apgailestauti, kad mūsų ligišolinė politinė ir kultūrinė veikla vis dar yra daugiau atsitiktinė, negu planinga ir pastovi. Nėra reikiamos pusiausvyros ir tarp politinės ir kultūrinės veiklos... Kažkur pradingo įvairios tarybos ir tarnybos". Toliau liūdnei primena, jog iš buvusių 4-toje Dainų šventėje 44 chorų nedaug gyvų tebėra: "Mūsų chorų apmirimo ar išmirimo priežastys įvairios, bet ar ne didžiausia bus paskatos, planingos šeimininko rankos sto-ka". Toliau ten pat dar rašoma: "Nejauciame vadovų pla-ningos - vieningos rankos ir kitose kultūros srityse: niekas nesirūpina labai sunkia mūsų spaudos būkle... Panašiai ir su lietuviškų knygų leidyba, kuri palikta likimo ir knygos mylėtojų valiai. Neskelbiama, ar planuojami ir kada nauji kultūros kongresai, teatro festivaliai, jaunimo kongresai, įvairūs konkursai".

• Geras ženklas, kad jau mūsų kultūros darbuose pasi-metimą ir nuosmukį ima įrengti spauda, kuri stovi LB va-dovų fronto priekyje. Tik dar vengiama atviriau atmerk-ti akis ir nurodyti kas kaltas. Taigi, kas taip sužlugdė kul-tūrinius planavimus ir vykdymus? Visuomenei tebeatrodo, kad centrinis kultūros tvarkymas tebeprklauso L. B-nei, nes ji ilgoką laiką ta sritimi rūpinosi, turėjo ir Kultūros tarybą. Ar LB šias pareigas kam nors kitam pervedė ir kada? Tebevyrauja miglos, lyg po staiga ištikusio visuotinio tvano.

Tiesiog paradoksalu, sunkiai suprantama. Mūsų visuo-menės grupė, kuri taip veržli veikla, kuri viešai giriasi tu-rinti daug pajėgių darbininkų -- kaip tik dabar yra aukštų-jų vadovų postuose ir lemiamai sprendžia srities organi-zavimą? Gerai, kad yra pavienių kūrybingų asmenų, kurie tebetempia vežimą. Bet be centrinės pagalbos jų jėgos senka, ir jų gretos retėja. Yra girdėta nuomonė, kad mūsų kultūros kūrėjai ir mylėtojai privalo liautis žiūrėti į ambi-cingus, didžiai tebesigiriančius politikierius ir -- skubiai, nę kiek nedelsę tesušaunkia seimą, pvz. liet. sostinėje Chicago-je, šiam skaudžiam klausimui išnagrinėti ir padaryti kas begalima. Valdžių viršūnėse sėdintieji jau visuomenę nu-vylė.

VENEZUELOJE

(Atkelta iš 2 psl.)

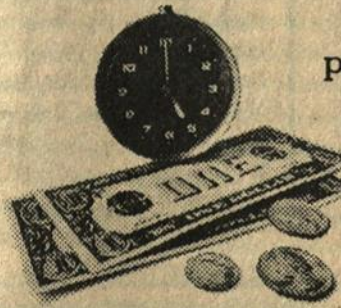
Maironio žodžiai: "Apsau-gok, Aukščiausias, tą myli-mą šalį..."

Arkivyskupo Lebrun ispa-niškas pamokslas yra ilgas. Arkivyskupas yra didelis diplomatas ir Vasario 16-tos proga jis bando iškelti ar tik ne popiežiaus 10-ties metų suartėjimo su Maskva sukaktuves.

Išėję iš katedros patrau-kiamie į Bolivarą aikštę, kur bus dedamas vainikas. Su Centro Valdybos pirmi-ninku inž. Vl. Venckumi priešaky, svečiai ir mūsų va-dovai, jaunimas ir senimas, yra fotografuojami prie vai-niko.

Sekančią savaitę, trejuo-se didelio tiražo Venezuelos laikraščiuose, pasirodo vai-niko padėjimo iškilnių nuo-traukos. Prie nuotraukų yra paaiškinimas, kad lie-tuviai dar kartą viešai pa-rodė, jog jie balsuoja už sa-vo krašto laisvę.

Skirtumas tarp \$4⁶⁷ ir \$2⁶⁰ yra 5 val.

Pašnekesys 10 minučių su vakariniu pakraščiu prieš 5 valandą kainuoja \$4.67.

Kalbėkite 10 minučių su vakariniu pakraščiu tuoj po 5 valandos — kainuos \$2.60.

Skirtumas yra 5 valanda.

Ir skirtumas jums yra maždaug du doleriai.

Nesvarbu kur jūs skambinsite už savo valstijos ribų, jūs sutaupysite pinigus skambindami tarp 5 ir 11 val. naktį nuo sekmadienio iki penktadienio. (Jūs sutaupysite daugiau po 11 val. nakties ir visą dieną šeštadienį ir iki 5 val. vak. sekmadienį).

Užsitikrinkite, kad jūs skambinate tiesiog be operatoriaus pagalbos.

Tuo sutaupysite sau sąskaiton.

Dial-it-yourself rates apply on self-dialed calls (without operator assistance) from residence and business phones anywhere in the U.S. (except Alaska) and on calls placed with an operator where direct dialing facilities are not available. Dial-it-yourself rates do not apply to person-to-person, coin, hotel guest, credit card, collect calls and on calls charged to another number.

Atsišaukimas į visuomenę ir veiksmus

Kaip Brazinskai 'užgimė antrakart'

VYT. ALANTAS

1970 m. spalio 15 d. rytas ties Juodosios jūros uostu Batumu (Užkaukazio Adžarijos administracinio centru) po vakarykštės liūtės išaušo nuostabiai saulėtas ir vaikus, ir tai nulėmė Prano ir Algirdo Brazinskių nuosprendį bėgti į laisvę: šiandien arba niekad!

Tačiau tą dieną oras neištvėrė gražus: įdienojant dangus niaukėsi vis juodesniais audros debesimis, pakilo siaurės vėjas, nešdamas nuo aplinkinių snieguotų kalnų viršūnių ledinį orą. Kai Brazinskai sėdo maždaug 12 val. į sovietinį keleivinį lėktuvą An24b, ir jis pakilo iš Batumo aerodromo, kone kliudydamas aukštesnes kalnų viršūnes, tarp žemės ir dangaus kabojo bemaž vientisas, pilkas debesų sluoksnis...

Taip prasidėjo Prano ir Algirdo Brazinskių kelionė į laisvę.

Atsidūrę ore, pabėgėliai pradėjo vykdyti savo planą. Grasindami granatomis, jie privertė lakūnus pakeisti kursą ir skristi Turkijon. Lakūnai pakluso ir, rodėsi, viskas baigsis sėkmingai, tačiau jau visai arti Trabzono, virš Turkijos teritorijos, juos puolė keleivių skryjuje esą du ginkluoti kegebistai, imdami laužti kabinos priangio duris ir šaudyti. Lakūnai, norėdami padėti kegebistams, ėmė blaškyti lėktuvą į šalis, o kapitonas irgi pradėjo šaudyti. Patekę į kryžminę ugnį, pabėgėliai buvo priversti gintis visais turimais ginklais. Per trumpą bet karštą susišaudymą Brazinskai nenukentėjo, bet kapitonas, radistas ir stiuardės buvo sužeisti. Nors lėktuvą po keleto minučių nusileido jau Turkijoje – Trabzono aerodrome, – ir sužeistieji buvo nugabinti ligoninėn, tačiau stiuardės nuo žaizdų mirė. Trabzonas yra Turkijos prie Juodosios jūros uostamiestis ir srities centras. Patys Brazinskai rašo: "Tas miestas tikrai yra mums istorinis: ten 1970 m. spalio 15 d. mes užgimėme antrą kartą: jis tapo mūsų antra gimtine, kurios mes niekad neužmiršime".

KAIP PASITIKO BRAZINSKUS TURKŲ PATRIOTAI

Trobzone turkai patriotai iškart suprato Brazinskių politinius motyvus, dėl kurių jie turėjo bėgti iš Maskolijos. Trabzono teismas 1970 m. spalio 18 d. juos pripažino politiniais pabėgėliais, o tą sprendimą 1970 m. gruodžio mėn. patvirtino ir Turkijos Aukščiausias Teismas, tačiau, rusams spaudžiant, turkų vyriausybė sudarė "teisminę komisiją", kuri 1971 m. kovo 8 d. nutarė pakeisti Aukščiausio Teismo sprendimą. Mūsų tautiečiai atsidūrė mirtiname pavojuje, bet 1971 m. kovo 12 d. vadovaujančių turkų armijos generolų perversmas Brazinskius išgelbėjo, tačiau supainiota byla vis vien liko neišspręsta ir jau trunka kelti metai.

MŪSŲ TAUTIEČIŲ ODIŠEJA PO TURKIJOS KALĖJIMUS

Per tą keletą metų Brazinskams teko pabuvoti ne tik Trobzono ir Istambulo kalėjimuose, bet ir nuo 1972 m. liepos 24 d. Ankaros Cent

riniam kalėjime, kur jie ir dabar yra įkalinti. Tai didžiausias ir, tur būt, seniausias Turkijos kalėjimas.

Iš pradžių jie buvo uždarinti kazemate su maždaug dvidešimt kalinių, kurie nuolat keitėsi, tik lietuviai nepajudėjo iš vietos... Tie kaliniai yra turkai, dažniausiai mirtininkai arba nuteisti kalėti iki gyvos galvos. Pasitaiko ir komunistuojančių kalinių, kurie vis da nepajėgia suprasti, kad komunistinė Rusija yra tirosnė imperija, o ne kažkokia "socialistinė federacija"...

KAIP BRAZINSKAI GYVENA KALĖJIME

Kameros 'patogumai' kaliniški. Kiekvienam kaliniui skirta žema, medinė lova, patalpinta mažoje 3 metrų ilgumo ir 2 metrų platumo vienutėje. Naktį, o kartais ir dienos metu ji užrakinama. Vandenį reikia atsinešti iš bendro esančio kieme krano. Ten leidžia ir pasi-vaikščioti maždaug vieną valandą per dieną. Kalėjime yra pirtis, bet į ją sunku patekti dėl ilgų eilių, tad vasarą kaliniai prausiasi kameroje. Kalėjimo dienotvarkė: 10 val. gulti, 6 val. rytą keltis.

Maistas – dubinėlis tirštos sriubos iš bendro katilo, duodama ir duonos, o jei to maisto trūksta, pirkis kalėjimo kioske.

Kalėjime leidžiama vilkėti savo apdarą, o jei jo neturi, gauni kalėjimo uniformą. Visas kalėjimas aptvertas aukšta akmenine siena su daugybe įrengtų sargybinių postų, kur dieną ir naktį budi automatais ginkluoti kareiviai.

Prižiūrėtojai, kaip ir visi turkai, nuoširdūs ir geri žmonės, nors, kas be ko, pasitaiko ir išimčių.

Kalėjime mūsų tautiečiai yra eiliniai, nors keisti ir vienas kitam įdomūs kaliniai, neturi jokių privilegijų (išskyrus ypatingu leidimu naudotis turkiška rašomąja mašinėle). Po atkaklių prašymų jie neseniai buvo perkelti į gretimai esančią tuščią kamara, ir jų padėtis šiek tiek pagerėjo.

Susikalbėti su advokatu jie vartoja anglų ir turkų kalbas, o su administracija – tik turkų kalbą ir raštą. Per tuos ketverius metus, matyt, jie bus gerokai pramokę turkų kalbos. Jie perka cenzūros praleidžiamus turkų laikraščius, skaito turimą ir iš kalėjimo bibliotekos gaunamą literatūrą, studijuoja kalbas, rašo dienoraštį ir t.t. Dirbti kol kas jų nevaro, kol nėra pasibaičiusi jų byla.

Skaito jie ir lietuvišką spaudą, bet dėl to jie pareiškia žodis žodin štai ką: "Mes visiškai aiškiai konstatuojame, kad lietuviška spauda, išskyrus Tėviškės Žiburius ir dabar Dirvą, mūsų arba visai nesiekia, arba pasiekia tik jos fragmentai per retus Balso ar kokio gero tautiečio siuntinėlius. Labai gaila, kad daug kas dar vis naudojasi paprastu paštu... Oro paštas mus pasiekia maždaug po savaitės, o paprastas – po ketverių mėnesių. jei išvis pasiekia... Taigi, ir Draugo, Naujienų bei kitų spaudinių gauname tik fragmentus kas, savaime aišku, mūsų nepatenkina. Mes krauju užkariavome teisę skaityti laisvą lietuvišką

spausdintą žodį! Tas taipgi liečia ir knygas".

Savo dabartinę būklę Pranas ir Algirdas Brazinskai taip apibūdina: "Išivaizduokite, koks nuolatinis įtempimas, kai ketvirtį metų kabi tarp žemės ir dangaus ir nežinai, ką tau atneš rytojus. Žinoma, turkų patriotai ir, sakytume, visa turkų tauta mus, Lietuvos laisvės kovotojus, nuoširdžiai ir visapusiškai remia, bet didelis rusų spaudimas, atskirų parsišėlių išdavystė ir lietuvių veiksmų savotiškas pasyvumas lemia mūsų dabartinę liūdną padėtį ir beviltišką ateitį. Lietuvių visuomenė turi pabusti ir per savo veiksmus dar kartą ryžtingai susirūpinti Lietuvos laisvės kovotojų, tėvo ir sūnaus Brazinskių gelbėjimu."

Tokia yra faktinė Prano ir Algirdo Brazinskių dabartinė padėtis.

KAS DAROMA BRAZINSKAMS IŠLAISVINTI ANKAROJE

Šiomet Turkija švenčia 50 metų valstybės gyvavimo sukaktį. Ta proga vyriausybė intensyviai ruošia generalinės amnestijos įstatymą, kuris netrukus turi būti paskelbtas ir vykdomas. Svarstant tą įstatymą, mūsų tautiečių reikalas vėl pakibo ore, nes Brazinskių pobūdžio "nusikaltimai" buvo iš įstatymo projekto išjungti. Tuomet Brazinskai ir jų advokatai sujudo, suredagavo atitinkamą, abiejų jų advokatų Arif Cavadar ir Ilyas Gurbuzer pasirašytą raštą, jį atspausdino ir išsiuntinėjo Turkijos kongresmanams (450 laiškų), parlamentarams (180), Amnestijos Komiteto nariams ir kitiems žymiesiems valstybininkams bei teisininkams. Tas laiškas turėjo labai teigiamą atbalsį. 1974 m. vasario 24 d. Milliyet laikraščio pirmame psl. buvo paskelbtas pranešimas, kad Amnestijos Komitetas pakeitęs savo nuomonę užsieniečių klausimu ir kalbamą punktą iš įstatymo projekto išjungęs.

1974 m. kovo 2 d. Turkijos parlamento Teisinės Komisijos atstovai su advokatu A. Cavdar aplankė Brazinskius kalėjime ir turėjo ilgą nuoširdų pokalbį. Jie išdėstė Komisijos nariams komunistų vykdomą terorą ir genocidą Lietuvoje ir kitose jų okupuotose valstybėse, itin pabrėždami ryžtingą pavergtų tautų pogrindžio kovą prieš okupantą. Turkų parlamento atstovai pareiškė savo solidarumą pavergtoms ir kovojančioms už savo laisvę tautoms. Atstovai ieteikė Brazinskams dovanų, o Brazinskai parlamenta-

rams dovanojo dvi anglų kalba knygas apie Lietuvą.

KĄ MES DAROME BRAZINSKAMS LAISVINTI?

Nesusidaro įspūdis, kad daug kas būtų daroma. Iš spaudos sužinome tik tiek, kad čia vienur, čia kitur organizuojami laiškų rašymai Turkijos vyriausybei ir... viskas. Nieko negirdėti, kad ką nors darytų mūsų veiksniai.

Mus džiugino Vliko pastangos vaduoti Brazinskius ką tik jiems pabėgus. Tuomet Vliko pirmininkas važinėjo į Turkiją, lankė pabėgėlius ir darė atitinkamų žygių jiems vaduoti, bet pasuk viskas nutilo ir dabar tyli, kai artinasi jų bylos lemiamas momentas. Juk iš čia skelbiamo atsišaukimo paminėtos medžiagos susidaro labai aiškus įspūdis, kad Brazinskių tolesnis likimas vėl kabo ant plauko: jie gali būti išlaisvinti, bet gali likti ir toliau įkalinti neribotam laikui arba net ir išduoti rusams. Jų likimas svyruoja, ir kažin kaip mes pasijusime, jei nepadarysime visko, kas nuo mūsų pareina, jiems padėti? Galimas dalykas, kad pagal amnestijos įstatymą jiems ir nebus kliūčių išsilaisvinti, bet dar vis vien lieka klausimas, ar turkų vyriausybė ji pritaikys mūsų tautiečiams? Juk ir Auščiausias Teismas buvo jiems pripažinęs politinių pabėgėlių statusą, bet vyriausybė vis vien tą nusprendimą panaiškino ir iškėlė jiems bylą. Tad mus bent kol kas nėra pagrindo turėti iliuzijų, kad byla pasibaigs sėkmingai. Šiuo atveju mūsų vienokia ar kitokia laikysena būtų gali nusverti vienon ar kiton pusę.

Taigi, kad darytina iš mūsų pusės?

Brazinskai savo laiškuose nuolat nusiskundžia mūsų veiksmų pasyvumą jų bylos atžvilgiu. Ir iš tikrųjų, nieko negirdėti, kad veiksniai būtų padarę kokių nors žygių šiuo lemiamu momentu. Kiek pradžioje veiksmų kontaktas su mūsų įkalintais tautiečiais buvo gyvas, tiek vėliau apie joki kontaktą mes nieko nebėgėjomė. Kodėl? Argi mūsų veiksniai galvoja, kad jie savo pareigą jau bus atlikę tik paragindami rašyti turkų vyriausybei laiškus?

Labai gerai, kad žmonės laiškus rašo, bet nieko negirdėti, kad laiškus rašytų ir mūsų organizacijos bei kultūrinės institucijos. Nieko negirdėti, kad savo organizacijų vardu laiškus rašytų PLB, ALB Alta, Rašytojų Draugija, Lietuvių Žurnalistų Sąjunga, Lituanistinių Institutas, Profesorių Draugija, įvairios moterų organizacijos, skautų ir ateitininkų organizacijos, kunigų organizacija, Daktarų ir Inžinierių draugijos, Istorikų Draugija, Balfas, tautininkų, frontininkų, krikščionių demokratų, liaudininkų organizacijos ir tt. ir tt. Sakau, gerai, kad rašo paskiras lietuvius, bet būtų dar

geriau, jei rašytų ir organizacijų vadovybės ir kalbėtų nebe vieno, bet viso kolektyvo vardu. Visi mes turime turėti galvoje, kad Brazinskių byloje artinasi lemiamas momentas ir kad mes neatliksime savo tautinės pareigos, jei kuo galėdami ir imanydami neprisiimsime prie jos sėkmingo sprendimo.

Šio atsišaukimo aš negaliu iškalbingiau užbaigti, kaip kad pačių Brazinskių žodžiais: "Mūsų byla dar nebaigta, ji svarstoma, tačiau ne kiek nedelsiant viso pasaulio lietuviai turi pradėti masinę, sistemingą, intensyvią mūsų gelbėjimo kampaniją prašant mums, Lietuvos laisvės kovotojams, suteikti amnestiją. Apie geresnę mūsų išlaisvinimo progą neįmanoma nė svajoti: tai yra likiminis, gyvybinės svarbos momentas, kurio suignoravimas būtų neatleistina visų lietuvių klaida! Visi geros valios lietuviai ko skubiausiai siųskite Turkijos Respublikos vy-

riausybei tūkstančius laiškų, telegramų, masines peticijas! Prašykite Brazinskių amnestavimo ryšium su Ataturko įkurtos Turkijos Respublikos 50 metų gyvavimo sukaktuvėmis. Lietuvių visuomenė privalo pabusti, ji pati ir per savo veiksmus dar kartą ryžtingai susirūpinti Lietuvos laisvės kovotojų, tėvo ir sūnaus Brazinskių gelbėjimu!

P.S. Kadangi aš neturiu multiplikavimo priemonių, prašau visų lietuvių laikraščių redaktorių šį atsišaukimą persispausdinti, nes, manau, kiekvienam lietuviui bus įdomu ir svarbu susipažinti su Brazinskių bylos dabartine padėtimi bei jų gyvenimu Turkijos kalėjime.

KUSAN INC.
Plastic Products Manufacturers
needs
INJECTION MOLDING SUPERVISORS
for 3-11 & 11 to 7 shift.
3 years minimum of supervisory injection molding experience. Excellent working conditions, fringe benefits, good wages. Interested persons apply to personnel dept. at
Apply call or write Personnel Mgr.
KUSAN INC.
666 Massman Dr.
Nashville, Tenn. 37210
615-889-2744
An Equal Opportunity Employer (26-33)

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gerai pažįstama firma, kuri, per daugelį metų skubiai ir tiksliai patarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant DOVANAS-SIUNTINIUS Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ IR T. T.

GAVĖJAS NIEKO NEMOKA.

TŪKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKINTI.

VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.

GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

affiliated with PODAROGIFTS, INC.

prima užsakymus DOVANŲ PAŽYMĖJIMAMS, automobiliams, šaldytuvams, televizijų aparatams, radijo transistoriams, magnetofonams (tape records) ir daug kitiems dalykams, taip pat BUTAMS savo giminiams ir draugams gyvenantiems Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

488 MADISON AVENUE, FLOOR 21ST,

(Tarp 51 ir 52 g-vės)

NEW YORK, N. Y. 10022

Tel.: (212) 758-1150/1

S K Y R I A I:

New York, N. Y. 10003, 45 Second Avenue ---- Tel.: 254-5456
New York, N.Y., 10011, 135 W. 14 St. CH 3-2583
Boston, Mass. 02118, 271 Shawmut Avenue 542-1767
Boston, Mass. 02127, 331 West Broadway 268-0068
Buffalo, N. Y. 14206, 332 Fillmore Avenue 856-2674
Chicago, Ill. 60622, 2222 West Chicago Avenue 278-6966
Chicago, Ill. 60608, 3333 S. Halsted Street 925-2737
Cleveland, Ohio 44134, 5879 State Road 884-1738
Irvington, N. J. 07111, 762 Springfield Avenue 372-4685
Irvington, N. J. 07111, 1082 Springfield Ave. 374-6446
Grand Rapids, Mich. 49504, 636-38 Bridge St. N.W. 458-2256
Hamtramck, Mich. 48212, 11333 Jos. Campau Ave. 365-5255
Hartford, Conn. 06106, 518 Park St. 246-9473
Lakewood, N. J. 08701, 241 Fourth St. 363-8569
Los Angeles, Calif. 90022, 960 S. Atlantic Blvd. 261-2994
New Haven, Conn. 06511, 1329 Boulevard 562-1446
Newark, N. J. 07106, 698 Sanford Ave. 372-8783
Passaic, N. J. 07055, 176 Market Street 472-6387
Paterson, N. J. 07505, 60 Broadway 345-2028
Philadelphia, Pa. 19122, 1214 N. 5th St. PO 3-4818
Philadelphia, Pa. 19141, 4925 Old York Rd. 763-4818
Pittsburgh, Pa. 15203, 1307 E. Carson Street 481-2750
San Francisco, Calif. 94115, 1826 Divisadero St. 346-1571
Waterbury, Conn. 06708, 905 Bank Street 756-6766
Woodhaven, N. Y. 11421, 94-08 Jamaica Ave. 441-4712
Worcester, Mass. 01610, 144 Millbury Street 798-2868
Youngstown, Ohio 44503, 309 W. Federal Street 743-0440

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA**
MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

pogrindis

REDAGUOJA POGRINDŽIO ŠTABAS

KAIP SUVAŽIAVIMUS PRAVESTI

Pastebėta, kad masinių renginių praktikoje (svarstybose, suvažiavimuose, seimuose) gaistama beieškant darbo sistemos. Pateikiame pavyzdį, kaip vesti masinio renginio posėdžius.

Suvažiavimo organizavimo komisijos pirmininkas atidaro posėdį ir sveikina dalyvius. Jis siūlo išrinkti mandatų tikrinimo komisiją. Dalyviai aptaria tos komisijos rinkimo būdus: slaptas balsavimas, pusiauslaptas, aklamacija? Nutaria, statomi kandidatai, rinkimai. Mandatų komisijos nariai savo tarpe balsuoja ir išsirenka pirmininką. Seka mandatų tikrinimas. Skelbia rezultatus. Vyksta karšti debatai dėl nepripažintų mandatų.

Organizavimo komisijos pirmininkas siūlo išrinkti suvažiavimo pirmininką. Aptariai rinkimo būdai. Daug pasiūlymų. Seka rinkimų balsavimo būdų priėmimo balsavimai. Išrenkama balsų skaičiavimo komisija. Statomi kandidatai. Išrenkamas suvažiavimo pirmininkas. Jis dėkoja už pasitikėjimą ir siūlo išrinkti darbo prezidiumą. Statomi darbo prezidiumo kandidatai. Vieni atsisako ir tą progą taria ilgokus žodžius, kuklindami savo nuopelnus. Kiti, inteligentiškai šypsodamiesi, sutinka kandidatuoti. Seka balsavimai ir balsų skaičiavimas.

Pasiūlymas iš vietos: išrinkti garbės prezidiumą, nes salėje matyti daug asmenų, kurie verti garbės kėdžių. Seka karštos diskusijos: ar etiška rinkti garbės prezidiumą? Aklamacijos būdu nutarta kvieisti į garbės prezidiumą. Tuo pasinaudodamas suvažiavimo pirmininkas savo nuožiūra sukviečia garbės prezidiumą. Kai kurie dalyviai gana garsiai protestuodami apleidžia salę.

Suvažiavimo pirmininkas siūlo siūlyti darbotvarkės punktus. Daug dalyvių ilgokai ir erudiškai pasisako iš vietų. Primenamos garšios, bet niekam nežinomos Roberts Rules. Vyksta karštos diskusijos: kuriuo būdu sudaryti darbotvarkę? Ilgos, varginančios dalyvių diskusijos. Aklamacijos būdu darbotvarkės sudarymas atidedamas popietinei sesijai...

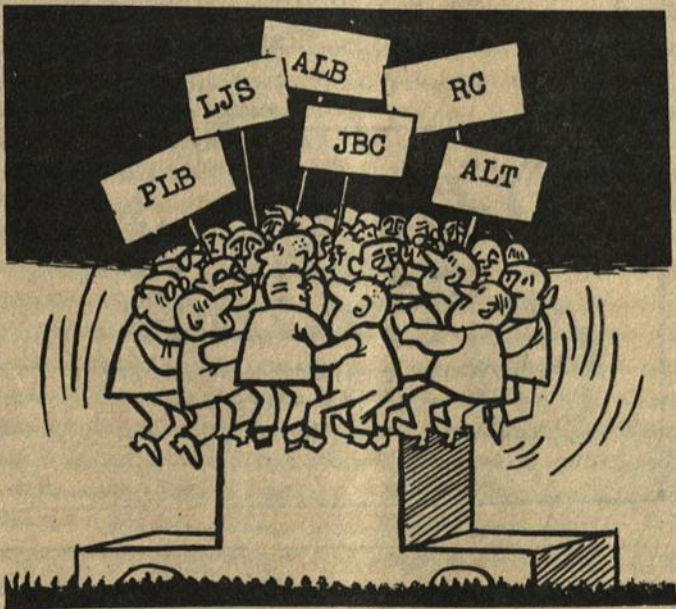
Popietinėje sesijoje aktyviai tęsiamos karštos diskusijos dėl darbotvarkės sudarymo būdų. Aklamacijos būdu nutarima išrinkti specialią komisiją, kuri parengs suvažiavimo darbotvarkės sudarymo tvarkos taisyklės. Aptariai būdai tokios komisijos rinkimams vykdyti. Statomi kandidatai, vyksta balsavimas. Specialios komisijos nariai, kiekvienas atskirai, dėkoja už pasitikėjimą, susiburia ir slapto balsavimu savo tarpe išsirenka pirmininką. Komisija pradeda savitarpinius debatus dėl darbotvarkės sudarymo tvarkos.

Tuo tarpu suvažiavimo dalyviai siūlo išrinkti įvairias komisijas suvažiavimo darbams vesti: rezoliucijų, propagandos, spaudos, finansų, darbų koordinavimo. Vyksta karštos diskusijos dėl tų komisijų sudarymo, jų pavadinimų, darbo sudėties.

Darbotvarkės sudarymo tvarkos komisijos pirmininkas prašo žodžio be eilės. Jis praneša, kad komisijos nariai negali susitarti, nes balsai pasidalino per pus. Jis prašo suvažiavimo suteikti jam du balsus, kas padėtų išeiti iš aklų gatvių. Suvažiavimo pirmininkas pareiškia pats neturintis dviejų balsų, o čia komisijos pirmininkas išnorių operuoti dviem balsais! Jis siūlo atvesti komisijos pirmininko prašymą. Vyksta karštos tuo klausimu diskusijos...

Tuo tarpu pranešama, kad už kelių minučių prasidės iškilmingas suvažiavimo užbaigos banketas. Nariai skubiai kyla iš vietų. Pirmininkas vos ne vos suskumba tarti tradicinę padėką už naštą suvažiavimo darbą ir dalyviai jau nekantriai laužiasi į puošnią banketo salę, kur jie sakys tostus su šampano taurėmis.

Kovok, lietuvi, už tėvynės būvį!

Kas kurį nustumti gali
Iš veiklos aikštės į šalį?
Kas paliks pirmininkauti,
Šlovę gaut ir viešpatauti?

Žurnalistiniai šūviai pro šikšnelę

Chorui padainavus ir publikai triukšmingai plojant, buvo iškvieistas dirigentas, kuris dar padainavo bisui.

Pertraukos metu autorius pasirašinėjo autografus.

Solistas tenoru atliko Herkulo ariją ir baritonu Figaro kupletus.

Iki savo mirties nabašninkas gyveno su savo velione žmona.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė

-- Netrukus nuims emgargo. Turėsime gazo per akis. Arabai taip žada, -- tvirtino žinovas.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

-- Arabai pučia arabus.

-- Dėl energijos krizės tenka derinti kambario temperatūrą su kūno temperatūra, -- dėstė paskaitininkas.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

-- Trūkstant kūni temperatūrą paranku kelti taurelėmis.

-- Vakar kalbėjau telefonu su sloguojančiu, šlyt pabudau su sloga, -- nusiškundė čiaudantis vyrukas.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

-- Kitą kartą paskambink į barą ir pasijusi ištuštines bloody Mary.

SPAUDOS VERPETUOSE

Balių šokėjų dėmesui

Kai išeini šokti, būk tikras, kad tavo kelnų prišakis būtų uždarytas iki paties viršaus ir švarkas užsagiotas.

Alisė Žemaitė
Naujienos, Nr. 57

Stanikėlio temomis

Plaukų ilgis ar kelnų ilgis ir plotis, kažin ar ką turi bendro su atskiromis asmenybėmis, kaip lygiai netikslu vienaip ar kitaip vertinti merginą, kuri nešioja ar nenešioja stanikėlių.

Al. Gimantas
Nepriklausoma Lietuva, Nr. 3

Seneliukai ir meilės dainos

St. Peterburgo (Florida) choro mokytoja Angelė Pakalnišienė džiaugėsi, kad choras turi geresnes aplinkybes augti ir bujoti. Jos dainininkai susideda iš jaunuolių nuo 60 iki 90 metų ir ji turinti prisitaikinti su muzika.

Vilnis, Nr. 23

Mūsų choras A. Pakalnišienės vadovybėje padainavo angliškai: "Let me call

you sweetheart" ir "Love makes the world go round".

V. B-nė

Laisvė, Nr. 9

APYRAIŽIAI

Kai benzinas jau prie galo --
Važmai tinka dviračiai.
Kai nér humoro žurnalo --
Humorui ... Akiračiai.

Mes paleidome į svetą
Tokią nuomonių anketą:

Kas jis toks, tas 'Antras Kaimas',
Ar tai doleris ar daimas?

Tarė vyras
Siela tyras:

Jeigu pajaukia Helsinkį --
'Antras Kaimas' tikras pinkie.

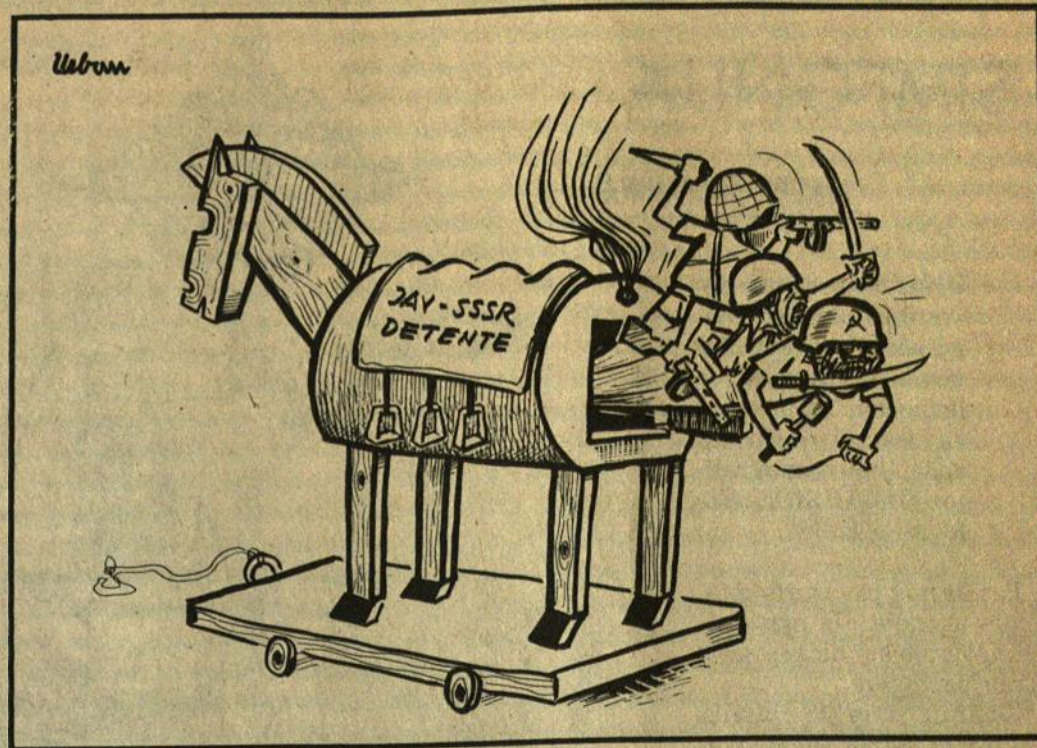
Tarė kudlius
Tartum pudlius:

Sarmatlyvas aparatas --
'Kaimo' seksas -- celibatas!!

Tarė tėtis
Pogrindietis:

Kai įgaus jie apetitą,
Sukramtys ir patį Tėtį! (gr.)

Istorija kartojasi...

Tai ne Trojos arklys, tai "Detentės" kuinas!

AUSRELĖ LIČKUTĖ

DETENTE IR BALANDŽIO ŠTUKORIAI

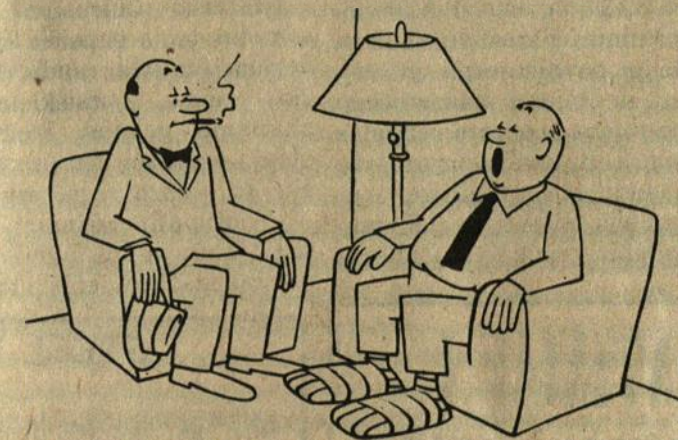
Mes norim žinot; kas balandžio štukoriai --
Ar Vliko ir Altos kryptingi graboriai,
Ar 'Gimtojo Krašto' talkų savanoriai,
'Detentės' kaliošus išblizginę noriai?

Tai, aišku, balandis juokus provokuoja,
Kai knyga rašėjas 'Vagoj' drukavoja,
Poetas į 'Pergalę' kiša kūrybą
O grafikas keičia smutkėlį į grybą.

Kai moko lietuvių kalbos politrukai,
Kai grįžta iš krašto visi kaip slapukai --
Ir slapstos, sugrįžę, lyg vėlės be vietos,
Žadą praradę viešnagėję, Sovietuos.

Kodėl, vai kodėl, toks pokštingas Balandis?
Ir stovi lietuvis, lyg musę įkandęs --
Jis taip patriotinio nori skilandžio,
Neprūma skilvis štukorių balandžio.

Ir kas besupras, kodėl mūsų backyarde
Veisias, lyg piktžolės, lysvę išardę,
Tos vėlės be krikšto, Aprikaus štukoriai,
'Detentės' kaliošus išblizginę noriai?

-- Smagūs tie simpoziumai! Bėda tik, kad dėl bufetų gėrybių gumbas letenas užpuolė...

Neužteko medžiagos paminklui

Prieš porą metų komunistinio dievo Lenino garbei buvo įsakyta kuo daugiau prisigaminti mėslo. Bet kur tau čia bus mėslos, kad kiaulės skendo srutose, o karves pavasariop reikėjo už uodegų kelti. Taip to mėslo Lenino garbei ne kiek buvo prikabinta, nors jo gamybai talkino gerai šeriami importuoti burliokai su katiušomis.

P. Vn.
Naujienos, Nr. 55

Nesuranda mieste kaimo

V. Rimkevičiaus rinkinyje "Miesto novelės" veltui ieškosime kūrinių apie kaimą.

E. Ignatavičius
Pergalė, Nr. 10

Tas velnias yra Leninas

Kristus galėjo su velniu susidoroti ant visados, bet tyčia jį paliko savivaliauti ir mus šios ašarų pakalnės gyventojus gundyti ir apsedinėti.

(A. Bimba)
Laisvė, Nr. 9

Už mirusiojo sveikatą!

Juliaus Kaupo raštams surinkti pinigai guli geros rankose. Bet mes juos atsiminsime ir pragersime. Taip: atsiminsime ir pragersime.

A. Nakas
Naujienos, Nr. 39

Iš lituanistinės visuomeninės aritmetikos vadovėlio

Uždavinys:

Viešose svarstybose prie stalo sėdėjo penki prelegentai. Kiekvienam buvo leista pasisakyti po 5 minutes. Kiek minučių užėmė bendras prelegentų pasisakymas?

Atsakymas:

Dvi valandas ir trisdešimt minučių.

Uždavinys:

Jeigu jūs gaunate tris lietuviškus leidinius, kurių prenumerata yra 7 doleriai, 8 doleriai ir 9 doleriai metams, kiek iš viso mokate už tų lietuviškų leidinių prenumeratą metams?

Atsakymas:

Nieko.

Sovietinis purvas semia Telšius

Telšiuose, šviesos ir Salomėjos Neries gatvių gyventojai į darbą ir iš darbo klampuoja per didžiausius purvynus. Pagrindinis jų rūpestis -- nepaskęsti šioje purvo jūroje.

Komunizmo Švyturys,
Nr. 137

Ir prisiminė lietuvių kalbą

Šiais mokslo metais Kauno aukštesnioje mokykloje įvestas privalomas lietuvių kalbos kursas.

Literatūra ir menas, Nr. 6

Nori gražinti buržuazinę tvarką

Kol mūsų šarnelės fermoje buvo bulius, karvės normaliai veršiuodavosi. Da bar karvės sėkliname, bet, žiūrėk, nesukiergia. Geriau būtų sugrįžti prie snos tvarkos.

El. Pašilienė
Valstiečių laikraštis, Nr. 156

NEBAIGTOJI SIMFONIJA

VACYS KAVALIŪNAS

Prieš 30 metų nuo sovietinės pabaisos bėgo kas tik galėjo. Bėgo nuo jos tada ir čurlioniečiai. Ta proga – skyrelis iš Čiurlionio ansamblio monografijos GIMTOSIOS ŽEMES GIESMĖ.

Paskutinis pavasaris gimtojoje žemėje. Ir paskutinės savaitės bei dienos savų namų pastogėje.

Giedrai, kaip ir visada tuo metų laiku, šviečia saulė, ir tyru žydrumu mėlynuoja aukštas dangus, versiais skambančiu savo skliautu apgaubęs žaliuojančius laukus, žydrinčias pievas ir bitėm dūzgiančius sodus.

O tačiau žemė nerami. Rytuose ji vis dažniau ir dažniau sudunda. Ir tame jos dundesy ir paukščių čiučbėjimas, ir laukų bei pievų žydėjimas, ir bičių dūzgesys – visa suaidi ir suvirpa siela tepajuntamu nerimu.

Tai tarsi dvasinis žmogaus šauksmas, kyla iš jo gimtosios žemės gelmių, ir motinos rauda, kuriai artėjančios kančios ribas peržengiantis skausmas virsta dabartimi... Sovietinė pabaisa artėja!

Naktį, kai visa nutyla ir sustoja, girdėti jos žingsniai. Sužaižaruoja ir krauju pritvinkusios jos akys. Sudreba gimtosios žemės peizažas. O ji – sovietinė pabaisa – vis artėja ir artėja. Ir rytdienos siaubo scenos atsiskleidžia akopalipsiškais ir žmogaus vaizduotę pralenkiančiais V. Mykolaičio – Putino eilėrašcio Vivos planogo, mortuos voco – Gyvųjų raudu, mirusiųosius šaukiu – vaizdais:

Ir tribunolais išdidžiai
Teisiusius smerkia žmog-
žudžiai
Ir džiugauja tironiai
Ir budelių gauja,
O žemė žeri jau raudonai
Kraujuos ir ugnyje.

Tai dvasinis paskutinio pa-

vasario ir vasaros gimtojoje žemėje fonas. Jis visų – visos tautos – vidinė ir išorinė tikrovė. Tikrovė, pilna skausmo ir nerimo, kurioje prabėga ir Čiurlionio ansamblio paskutinės savaitės, dienos ir valandos.

Tačiau Čiurlionio ansamblis ir tada, tom siaubingom valandom, tarsi norėdamas išdainuoti visas savo dainas, kad ir kaip sunku susiekti, dainuoja ir gieda ne tik tai Vilniuje, bet aplanko ir daugelį tolimesnių vietovių – Kauną, Panevėžį, Pušalotą...

Net ir tada, kai apokalipsinės pabaisos dantų kalenimas kulkosvaidžių salvėmis pasigirsta mūsų žemėje, kai jau visi keliai juda į vakarus bėgančiais pėsčiaisiais ir įvairiausiomis priemonėmis važiuotais – autobusais, sunkvežimiais, poriniais ir vienkinkiais vežimais, Čiurlionio ansamblis renkasi Vilniaus geležinkelio stotyje, pasiryžęs vykti į Šiaulius, kur liepos pirmą turi įvykti jo koncertas.

Tačiau jau ne tik kiekviena valanda, bet ir kiekviena minutė darosi vis sunkesnė ir pavojingesnė. Ir veltui iš Šiaulių pakartotinai skambina koncerto rengėjas kun. J. Borevičius ir prašyte prašo: atvažiuokite. Ansamblis išvykti negali: jam žadėtas traukinys atiduoda

mas kariuomenės ir sužeistųjų transportui ir į Šiaulius nevažiuoja.

Jo rengtas koncertas Šiauliuose – tarsi nebaigtoji simfonija gimtojoje mūsų žemėje. Jo programos dainos – Ar vėjai pūtė, Op, op, Nemunėli, Jau žirgelis pabalnotas, Kai aš grėbiau lankoj šieną ir kitos neišaidi iš jos puslapių ir nesusilieja su mūsų gimtojo krašto peizažo garsais bei spalvomis. Nei tautiniai šokiai – Rugeliai, Čigonėlis, Malūnėlis nesuvirpa gimtosios žemės širdies plakimo ritmu. Nesuskamba nei čurlioniečių kanklių muzika, ilgesingomis savo melodijomis susijungdama su tautos amžių kelio žingsnių aidais ir artėjančios juodžiausios jos gyvenimo dramos preliudu, kuris atsiskleidė B. Brazdžionio poetinėje vizijoje:

Lietuva – mano šiaurės Pa-
švaistė
Ir gėlė sidabrinių rytų,
Kas krauju tavo veidą sulaistė
Ir ko raudi prie kryžkelės tu?

Nutilusią Čiurlionio ansamblio dainą pakeičia širdį verianti tautos rauda, kurios veide atsiskleidžia skausmo gėmės, įrežtos abiejų egzistenciškai susijusių su ateizmu pavergėjų – sovietinio ir nacinio – pasistatytais tautos žudymo paminklais Pravieniškiuose,

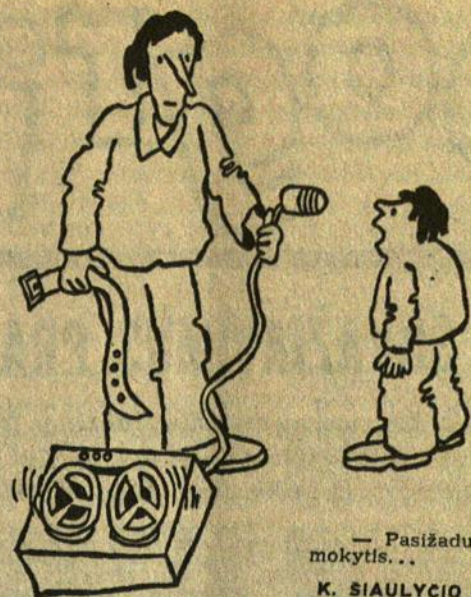
Rainiuose, Pirčiupy ir kitoje lietuvių tautos Golgotos vietose, iš kurių nesustodamas kyla širdį plėšiantis mirštančiųjų šauksmas.

Sunkios su gimtąja žeme skyrimosi valandos. Namai, parugės takelis, šulinio svirtis ir kaip malda bitėmis dūzgiantis senas tėviškės sodas. Sunkios jos visiem, sunkios ir Čiurlionio ansambliui. Visa reikia palikti. O visa – kiekvienas namų kampas yra prasmingas savo vidine šiluma ir šešėliais, kuriuose atsiskleidžia tolimos vaikystės pasaka, jaugusi į sielos gėlmes.

Tačiau atslenkant raudonajai pabaisai, sunku ir pasilikti. Atgyja dar nespėtos užmiršti baisiojo birželio scenos. Pro akis prabėga nusitiesiantieji ligi Sibiro vergų stovyklų užkaltais langais traukiniai. Iš jų sklinda kūdikio verksmas ir širdį verianti motinos rauda, kuria suaidi ir visas skausmu nutviekstas gimtosios mūsų žemės peizažas.

O pabaisa vis artėja. Ji jau prie mūsų sostinės ir kitų miestų vartų. Ji, šliauždama nuo rytų ir vakarus, krauju, ašarom ir ugnim užlieja visą mūsų žemę. Ir nuo jos, nuo režimo, Kruščio žodžiais, išžudžiusio šimtus tūkstančių niekuo nekaltų žmonių ir sukūrusio pragarų fizinių bei dvasinių tortūrų budelį Beriją, mėgusį sakyti "Duokite ji vienai nakčiai man, ir jis prisipažins esąs Anglijos karalius", bėga visi. Visi, kurie tik gali. Bėga nuo jos ir čurlioniečiai. O drauge su jais nuo Nemuno pakrančių pabėga ir jų daina. Tačiau ji neilgam tenutyla. Tų pačių metų rudenį ji suskamba Vienos Mozarto salėje. Ir ilgesingos jos melodijos, atsiskleidžiančios egzistencinius žmogaus sielos momentus ir lietuvių tautos dvasios gėlmes, nuaidi Dunojaus pakrantėmis.

Tai antroji Čiurlionio ansamblio nebaigtos simfonijos dalis ir jo kultūrinės bei tautinės misijos pradžia Vakarų pasauly. Pasauly, kuris gražiais Le Figaro redaktoriaus Pierre Seize žodžiais, čurlioniečių koncertuose – jo dainoj, tautiniame šoky ir kanklių muzikoje – išgirdo dainuojančią Lietuvos sielą: Nous avons entendu chanter l'ame de la Lithuanie.

— Pasiradu gerai mokyti...
K. ŠIAULYČIO pieš.

"Savanoriškų prisipažinimų" bei "išžadėjimų" gavimo būdas nuo pat pradžios mokyklos suolo (Tarybinis mokytojas, Nr. 103).

ELECTRICAL ELECTRONIC DRAFTSMAN

3 to 5 years experience, to work on a variety of industrial machine control system. Must have some PC board experience and knowledge of JIC drafting standard.

Small, progressive Mentor based electronic firm.

Contact Mr. Erker, 216-951-0191

(26-27)

Didžiausias kailių pasirinkimas pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Tel. 263-5826 (įstaigos) ir 677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue 2nd Floor
Chicago, Ill. 60601

TAUPYKITE DABAR

SANTAUPUS, PADĖTOS IKI 10 DIENOS MĖNESIO NES NUOSIMĖIUS NUO MĖNESIO PIRMOS.

WE PAY HIGHEST RATES:
7¼% — 4 yr. Certificates (Min. \$10,000)
6¼% — yr. Certificates (Min. \$1,000.00)

Member F.S.L.I.C., Washington, D.C. Equal Opportunity Lender

Saint Anthony Savings

1447 S. 49th Court • Cicero, Illinois, 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR KITAS ŠALIS

Prieš sudarant dovanų siuntinį savo giminėms Lietuvoje, pirmiausia pasitarkite su mumis kas naudingiausia ir reikalingiausia jiems pasiųst.

Pavasarių ir vasaros sezonui siūloma šias prekes:

Nepermatomo nailono medžiaga suknelei	\$10.00
Crimplene medžiaga suknelei	\$11.50
Crimplene medžiaga su blizgučiais	\$14.00
Nailoninės arba šilkinės skarelės	\$ 2.50
Komplektas moteriškų nailoninių apatinių rūbų	\$ 9.00
Gefiūro medžiaga suknelei	\$15.00
Labai gera angliška vilnonė eilutei medžiaga	\$42.00
Dirbtinis Mink kailis paltui	\$50.00
Nailoniniai išieginiai marškiniai	\$ 8.50

Primame užsakymus: auto mašinų, motociklų, dviračių, televizijos aparatų ir kt. Persiunčiame pinigų dėl tokių prekių, kurias iš čia negalima pasiųsti.

Taip pat siūlome pasiųsti arba įsigyti savo naujojiui "Olimpia" rašomosios mašinės su lietuvišku šriftu.

BALTIC STORES LTD

(Z. JURAS)

421 Hackney Rd., London, E. 2, England.

Telef. 01 739 8734 or 01 460 2592.

Sudaromė testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus prekėmis arba pinigais į Lietuvą ir kitas šalis. Reikalaukite mūsų kainoraščių, nurodykite savo pageidavimus.

STEEL FABRICATION

FITTERS

EXPERIENCED IN PLATE, TANK AND STRUCTURAL FABRICATION. MUST BE ABLE TO READ AND INTERPRET BLUEPRINTS AND WORK INDEPENDENTLY. 1ST AND 2ND SHIFT OPENINGS.

PRESS BRAKE OPERATOR

MUST BE ABLE TO READ AN INTERPRET BLUEPRINTS AND DO OWN SETUP. 2ND SHIFT OPENING.

LAYOUT MEN

EXPERIENCED IN PLATE, TANK AND STRUCTURAL FABRICATION. MUST BE ABLE TO READ AND INTERPRET BLUEPRINTS AND WORK INDEPENDENTLY. 1ST AND 2ND SHIFT OPENINGS.

SPACE PUNCH OPERATOR

EXPERIENCED IN BEATTY OR THOMAS SPACE PUMP. MUST BE ABLE TO READ AND INTERPRET BLUE PRINTS. DO OWN SET UP AND WORK INDEPENDENTLY. 2ND SHIFT.

Excellent Rate Plus Cost Of Living And Shift Premium With Company Paid Blue Cross, Vacation And Insurance. Apply In Person

PATERSON-LEITCH COMPANY

900 E. 69th St., Cleveland, Ohio 44103

An Equal Opportunity Employer

(26-27)

PETKUS LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIKAS & EVANS

6815 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYS MODERNIOSKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Vytautas Smetona, baigęs antruosius metus muzikos studijų Cleveland Institute of Music, šeštadienį, balandžio 6 d., 8:30 valandą vakaro, koncertuos Wiloughby Meno Mokyklos koncertų salėje, 38660 Mentor Avenue. Programoje: Beethoveno, Bacho, Chopino ir Stravinskio kūriniai.

Koncertą globoja Wiloughby meno mokykla. Įėjimas nemokamas.

• Gerardas Juškėnas šį sezoną JAV foto mėgėjų varžybose turėjo sėkmės. Jo skaidrės buvo priimtos salonų varžybose — Baltimore International, Teaneck Intern'l ir Chicago Intern'l Exhibition of Nature Photography.

Jis taip pat dalyvauja Photographic Soc. of America tarptautinėse skaidrių varžybose. Iš keturių iki šiol dalyvautų varžybų G. Juškėnas buvo atžymėtas trim garbės atžymėjimais (Honorable Mentions, dviem nuopelnų atžymėjimais (Merit Awards) ir kovo mėn. var-

žybose laimėjo PSA aukso medalį.

• The Cleveland Photographic Society, 87-sius metus gyvuojanti foto mėgėjų draugija, sekmadienį balandžio 7 d., kviečia clevelandiečius viešnagėn į savo "open house", nuo 1 iki 6 val. vakaro. CPS svečiai gaus pamatyti klubo narių nuotraukas ir skaidres bei pasivaikinti kavute. Klubo adresas: 1296 West 6th St. (tarp St. Clair ir Lakeside) — antrame aukšte.

AUKOS RELIGINEI ŠALPAI

Nuo kovo 17 iki 30 d. Rel. šalpai Clevelande aukas atsiuntė:

Po 30 dol.: M. Iešmantienė ir dr. J. Mačiulis.

Po 25 dol.: dr. ir p. V. V. Gruzdžiai, G. Juškėnas ir J. ir J. Kunevičiai.

20 dol.: dr. V. ir A. Mauručiai.

Po 15 dol.: K. Vaičieliūnienė ir V. Šniolis.

12 dol.: P. ir D. Mikoliūnai.

11 dol.: V. ir O. Jokūbaičiai.

Po 10 dol.: M. Bruožienė, M. Eidukevičienė, O. Gelažiūnienė, B. Gražulis, D. ir G. Iešmantai, J. ir P. Klioriai, J. ir I. Kijauskai, R. Laniauskas, V. Kulbokas, dr. A. Martus, A. Masilio-

CLEVELANDO LIETUVIŠKAS GYVENIMAS VAIZDUOSE

V. Bacevičiaus fotomontažas

Clevelando skautijos mugė šiais metais laikoma pasisekusia. Atvykusi iš New Yorko LSS vyr. skautininkė L. Milukienė oficialiai atidarė mugę perkirpdama kaspiną. Šalia stovi skautų ir skaučių vadovai — D. Kizys, I. Kerelienė, R. Pencykienė, A. Gasnerienė ir kt.

Skaučių vadovybė su vyr. skautininke L. Milukiene Kažiuko mugėje Clevelande. Iš kairės: D. Eidukienė, R. Pencykienė, L. Milukienė, S. Mikutaitienė ir I. Kerelienė.

Clevelando skautija dainuoja mugėje.

Mugėje mūsų foto bendradarbis V. Bacevičius turėjo stalą, ant kurio buvo išdėjęs pardavimui plokšteles ir knygas, jų tarpe ir Dirvos leidinius. Nuotraukoje iš kairės Šventickaitė, L. Milukienė, V. Bacevičius ir P. Karalius.

Superior Savings AND LOAN ASSOCIATION

yra jūsų kaimynystėje ir teikia visus finansinius patarnavimus. Automatinė, kompiuterizuota apskaičiavimų sistema.

Paskolos nekilojamam turtui įsigyti, naujoms statyboms, priestatams ir remontui.

Už reguliarius taupymo indėlius mokama 5¼%

Už terminuotus taupymo pažymėjimus mokama 6½% — 7½%

TAUPYMO INDĖLIAI IR PAŽYMĖJIMAI APDRAUSTI IKI \$20,000.

Išduodami kelionių čekiai, orderiai, priimami mokesčių imokėjimai, elektros, dujų ir telefono sąskaitos, parduodami JAV bonai.

Pasinaudokite jums arčiausiai esančios įstaigos pasarnavimu!

798 East 185 Street, Cleveland, Ohio 44119
6712 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103
13515 Euclid Avenue, Cleveland, Ohio 44112
14406 Cedar Rd., University Hts., Ohio 44121

DARBO VALANDOS

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:30 iki 4:00 • Penktadienį 9:30 iki 6:00 • Šeštadienį 9:30 iki 2:30 • Pirmadienį uždaryta. • Pagrindinė įstaiga E. 185 St. atidaryta iki 2:30.

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELE AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandoje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

nis, O. Matusėvičienė, O. V. Mažeika, S. M. Melsbakai, A. Pautienis, O. ir V. Ročiūnai, J. Stravinskis, A. Styra ir R. ir A. Zorskai.

8 dol.: P. ir O. Skardžiai.

6 dol.: J. ir A. Aleksai.

Po 5 dol.: Vl. Bačiulis, Mr. & Mrs. V. Besperaitis, A. Brazaitis, A. Čiuprinskas, V. ir L. Civinskai, J. ir St. Čipkai, J. ir M. Damušiai, K. ir U. Gaižučiai, V. Geležūnas, Gedgaudų šeima, E. Ilenda, P. Jakinevič, O. Kalvaitis, P. Kudukis, S. Laniauskas, B. Malcakas, V. ir M. Matulioniai, Z. ir M. Peckai, E. ir R. Šilgaliai, St. Slabokas, E. ir A. Steponavičiai, V. Simbutienė, Anna Stankūnas, Albert Šumakaris, Julia Šumakaris, A. Tamulioniai, Z. ir B. Taručiai ir M. ir P. Titai.

4 dol.: J. Žygas.

3 dol.: J. Vaičius.

Po 2 dol.: V. Bartuška, M. Chesnis, E. & L. Jerman, V. Juodis, K. Kalvaitienė, T. Kubilius, J. P. Misevičius, J. Ragauskas, Radeik ir E. Vyšniauskienė.

Po 1 dol.: B. Chapas, M. Miskulin, B. Narbut, Palaima, S. Ragauskas, B. Savickas, E. Simonitis, M. Tervis, J. Vaičius ir J. Žiaunis.

Iš viso iki kovo 30 d. gauta 1000 dol. Visiems širdingais ačiū.

Religinės šalpos Komitetas

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

House for sale in Euclid. 1 bedrooms, newly remodeled, double garage, very large lot. By owner; Call: 481-0400.

* L.V.S. RAMOVĖS Clevelando skyriaus metinis susirinkimas įvyko kovo mėn. 24 d. Apie skyriaus veiklą per praėjusius metus pranešė skyriaus pirmininkas Ant. Jonaitis. Praėjusių metų bėgyje buvo suorganizuotas ramovėnų choras Juliaus Kazėno vadovaujamas. Buvo numatoma su savo choru dalyvauti tik Kariuomenės šventės minėjime. Bet visi choristai pareiškė norą ir toliau dalyvauti chore. Choras atliko dalį programos ir Vasario 16 minėjime ir jau yra pakviestas dalyvauti šių metų Lietuvių Dienoje.

Iš viso skyriaus veikla pagyvėjo. Po daugelio metų nesekmių, dėka valdybos pirmininko Jonaičio pastangų, praėjusiais metais buvo labai pavykęs Kariuomenės šventės minėjimas.

Susirinkimo dalyviai dėkojo skyriaus valdybai ir choro vadovui Julijui Kazėnui už gerą veiklą ir kvietė skyriaus valdybą pasilikti ir šiemetams. Vienam valdybos nariui atsisakius, valdyboje liko Stasys Astrauskas, Edvardas Blumentalis, Antanas Jonaitis ir Pranas Mainelis. Dar vieną narį kooptuoti susirinkimas įgaliojo valdybą.

Po susirinkimo buvo 'kuprinės pabiros'.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

MAINTENANCE PIPEFITTER-WELDER

Must be proficient in welding pipe, and must have completed apprenticeship program or equal; steady employment, good wages, fringe benefits.

Apply 9 a.m. to 4 p.m. weekdays to Mr. H. G. Joerger

MORTON SALT CO.
601 Busha Highway
Marysville, Mich. 48040
(313) EM 4-6661

An Equal Opportunity Employer (26-27)

Į mugę buvo atvykę be skaučių vadovybės, dar svečių iš kitų miestų, Pittsburgho lietuvių grupė ir Detroito skautai. Nuotraukoje detroitiečiai su savo vadovais L. Heiningu ir Č. Anužiu.

Clevelando ramovėnai buvo susirinkę į mėtinį susirinkimą apsvastyti savo veiklą ir išrinkti valdybą. Palikta senoji valdyba. Viršuje prezidentas: P. Karalius ir S. Astrauskas. Pranešimą skaito P. Mainelis. Apačioje susirinkimo dalyviai: J. Petkus, V. Dautas, A. Jonaitis, L. Stankūnas, V. Knistautas, S. Lukas ir kt.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• **Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 58-tasis Seimas** įvyks š. m. liepos mėn. 1 d. Bostone, puošniame Statler Hilton viešbutyje. Seimo rengimo darbą prisiima SLA Antroji Apskritis, šiam darbui pasitalkinus Bostono bei rytų Massachusetts valstijos kuopų veikėjus.

Pagal nusistovėjusią tradiciją, seimo rengimo komitetas išleis Seimo programos knygą. Šia proga kviečia visas SLA kuopas bei visus Susivienijimo draugus atsiųsti savo raštiškus sveikinimus ir Seimui linkėjimus, kurie bus išspausdinti minimoje knygoje.

Programos knygos skelbimų bei sveikinimų kainos yra sekančios: už ištisą puslapį — \$40.00; už pusę puslapio — \$20.00; už ketvirtadalį puslapio — \$10.00. Programos knygoje taip pat bus rėmėjų-boosterių sąrašas. Inešus bent \$5.00, aukotojas bus laikomas rėmėju.

Skelbimai bei sveikinimai priimami iki 1974 m. birželio mėn. 1 d. Siųsti tekstus ir čekius šiuo antrašu: SLA Convention Committee c/o Mr. Alexander Chaplikas, 788 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127.

Kas norės skelbime patalpinti paveikslą, kainuos papildomai \$4.00 klifėms.

• **Juozas Matulevičius**, iš Worcester, Mass. Lietuvos Nepriklausomybės Fondui prisiuntė 25 dol. ir ALT S-gos Worcester skyriaus vardu 10 dol.

• **Dail. Romo Viesulo** kūrinį paroda įvyko kovo 29-30 dienomis Kultūros Židinyje, Brooklyne.

Parodos atidarymo žodį pasakė ir su dailininku bei jo kūryba visuomenę supažindino New Yorko Daili-

ninkų Draugijos pirmininkas dail. A. Elskus. Buvo išstatyta 40 darbų. Nežiūrint blogo oro į atidarymą atsilankė virš šimto žmonių.

KADA SLA ĮSIGYS VASARNAMĮ?

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 126 kuopos metinis susirinkimas įvyko š. m. kovo 24 d. SLA patalpose, 307 W. 30 St. New Yorke.

Susirinkimą atidarė ir jam vadovavo kuopos pirmininkas Stasys Gudas, kuris, pasakęs įžanginį atidaromąjį žodį, prašė sekretorių inž. Miklą perskaityti praeito susirinkimo protokolą. Vėliau sekė kuopos valdybos pranešimai apie atliktus praeito metų darbus ir finansų stovį. Po jų sekė Pildomosios Tarybos ir kuopos valdybos rinkimai. Palikta ta pati senoji valdyba.

Susirinkime ypatingą dėmesį sukėlė diskusijos liečiančios SLA patalpų remontą ir vasarnamio įsigijimo reikalingumą. Šis klausimas seniai yra keliamas ir tuo reikalu plačiai buvo pasisakyta spaudoje, kad SLA Pildomoji Taryba aktyviau pastudijuotų ir imtųsi priemonių neatidėliojant įsigyti vasarnamį. Ar gi mes lietuviai, priklausą tokiai garbingai ir pasiturinčiai organizacijai, nebegalime įsigyti geresnių patalpų ar vasarnamį, padoresnėje vietoje? Nutarta ši klausimą kelti įvyksiančiame Seime liepos mėn. 1-4 dienomis Boston, Mass.

Susirinkimas praėjo nuširdžiai pakilioje nuotaikoje, kuris dalyviams sudarė lyg bendros vienmintiškos nuotaikingos šeimos malonų įspūdį. Susirinkime dalyvavo du Pildomosios Tarybos nariai: Sekretorė Genovaitė Meiliūnienė ir Iždo globėjas adv. S. Bredes. Susirinkimui pasibaigus, dalyviai G. Meiliūnienės buvo pakviesti vaišėms, kurias paruošė dalyvavusios susirinkime ponios, už tai nuširdi padėka priklauso mieloms ponionoms, o ypatingai G. Meiliūnienėi už tokią rūpestingą globą.

A.J.

DIRVAI AUKOJO

Atnaujindami prenumeratorą ir kitomis progomis aukojo šie Dirvos skaitytojai:

R. Valiukėnas-Reilly,	
Creve Couer	\$2.00
A. Koncė, San Francisco	7.00
P. Babickas, Worcester ..	7.00
M. Rumbaitis, Lakewood	3.00
A. Andrijauskas, Cleve.	2.00
Pr. Adomaitis, Chicago ..	2.00
St. Pociulis, Kenosha	3.00
J. Kinčius, Detroit	5.00
J. Sabal, Rocky River ..	7.00
J. Beržinskas, Toronto ..	2.90
A. Ambraziūnas,	
Los Angeles, Cal.	2.00
A. Ščiuka, Rochester	3.00
W. Matulaitis, Chicago ..	4.00
J. Kalnietis, Catonsville ..	2.00
H. Barčas, Elmhurst	3.00
M. Boguta, Detroit	2.00
Č. Žilionis, Chicago	5.00
A. Traška, Chicago	7.00
J. Mačiulaitis, Dearborn ..	5.00
J. Agurkis, Omaha	7.00
Jonas Vilutis, Chicago ..	7.00
H. Misliauskas, Media ..	2.00
A. Sajauskas, Baltimore ..	3.00
J. Našliūnas, Chicago	2.00
V. Kazlas, Los Angeles ..	2.00
N. Linkus, Oaklawn	5.00
I. Kučiauskas, Baltimore	2.00
J. Gaidelis, Holbrook	2.00
E. Jarašius,	
Santa Monica	7.00
A. Mažeika, Los Angeles	7.00
X. Y., Riverside	10.00
S. Pacevičius, Toronto ..	2.00
V. Čerskus, Windsor	7.00
Elena Švažienė,	
Downers Grove	2.00
E. Kronas, Dundas	2.00
K. Dulys, Crownsville ..	7.00
A. Daunys, Syosset	2.00
K. Andruškevičius, Canada	2.00
Aldona Narbut,	
Los Angeles	10.00
Martin Thomas, Worcester	2.00
P. Kleinotas, Racine	7.00
A. Jonaitis, Cleveland ..	7.00
V. Naras, Chicago	1.00
V. Stuogis, Cleveland	5.00
Al. Rimba, Detroit	7.00
A. Matulionis, Cleveland	5.00
A. Kišonas, Rearborn Hts.	2.00
P. Grigonis, Cleveland ..	2.00
Detroito Lietuvių	
Organizacijų Centras,	
Detroit	10.00
D. Venclauskaitė, Wolcott	1.00
Vladas Pauza, Detroit ..	2.00
K. Tautkus, Maywood ..	2.00
M. Vitkus, Detroit	20.00
B. Simonaitis, Cicero	3.00
V. J. Trumpjonas, Chicago	2.00
K. Černius, Chicago	2.00
V. Usas, Birmingham	5.00
L. Keženis, Willowick ..	2.00
J. Kazėnas, Cleveland ..	10.00
Juozas Žvynys, Chicago,	10.00
V. Maurutis, Euclid	2.00
J. Pipiras, Worcester	2.00
I. Žmuidzinas, Glendale ..	7.00
VI. Vilčinas, Racine	2.00
A. Lapinas, Chomedey ..	2.00
Pr. Baltūnis, La Salle ..	2.00
E. Manomaitis,	
W. Roxbury	10.00

Visiems aukojusiems nuširdžiai dėkojame.

TAUTINĖS MINTIES KELIU

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Valdyba kreipiasi į Sąjungos skyrius prašydama galimai greičiau atsiųsti skyrių veiklos apžvalgas, porą nuotraukų Sąjungos valdybos ruošiamai išleisti tautinės srovės istorijai, kurią jau rašo ir redaguoja redakcinė kolegija iš šių profesorių: dr. Juozo Jakšto, dr. Broniaus Nemicko, dr. Jono Puzino ir ALT S-gos pirmininkės Emilijos Čekienės.

Prisimenama, kad visa medžiaga turi būti pristatyta iki š. m. birželio 15 dienos idant nesusitrukdytų darbas.

Veikalo "Tautinės minties keliu" išleidimui reikalingos lėšos, todėl prašome skyrių vadovybių surasti mecenatų, garbės prenumeratorių ir prenumeratorių

Chicago's Grandies ansamblis kovo 16 d. Detroito kultūriname centre suvaidinęs lietuviškas vestuves. Vaidinime dalyvavo 70 asmenų. Nuotraukoje scena iš vestuvių puotos.

Jonas Daugėla pas Kalifornijos lietuvius

Joną Daugėlą, atvykusį iš Floridos į Los Angeles pasakyti pagrindinę kalbą Lietuvos Nepriklausomybės minėjime, ALTo valdyba, ypač vicepirmininkė Alena Devenienė rūpestingai globojo per visą viešnagę. Žymusis svečias turėjo progos dalyvauti šv. Kazimiero bažnyčioje už žuvusius dėl Lietuvos laisvės šv. Mišiose ir išgirsti prel. Dr. P. Celišiaus, atvykusio iš Europos, labai patriotinį ir gilios minties pamokslą.

J. Daugėla savo kalboje sugebėjo klausytojams pristatyti įvairiose variacijose mūsų lietuviškoje visuomenėje vykstančią Lietuvos laisvinimo kovą. Kalbėtojas taip pat paminėjo ir JAV tam tikrą politinį naivumą, kai Marshallo planu Europoje pasėjo savo pragmatizmo ir materializmo idėjas. Toliau prelegentas reiškėsi šiose mintyse:

Lietuvos okupantas dėjo čia visas pastangas degraduojant mūsų veikėjus bei suardyti elitą, kas tačiau jiems nevisai pasisekė. Apgailestaujama, kad kai kurie mūsų net visuomenės veikėjai lanko okupantų atsiųstų solistų koncertus ir glėbesčiuojasi su jais; kai kurie net pritarė iš Cicero ko-

rėmėjų, kurių pavardės bus įrašomos knygoje.

Mecenatai yra aukoję 100 dol ar daugiau, garbės prenumeratoriai — 50 dol., ar daugiau, prenumeratoriai rėmėjai — aukoję 20 dol. ar daugiau.

Norintieji tapti mecenatais, garbės prenumeratoriais, ar rėmėjais, gali pinigų siųsti tiesiog ALT S-gos Valdybai, pasinaudojant žemiau spausdinimu kuponu.

AMERIKOS LIETUVIŲ
TAUTINEI SĄJUNGAI
87-80 96th St.
Woodhaven, N. Y. 11421

"Tautinės minties keliu" knygą užsiprenumeruoju kaip

- ☐ mecenatas \$100.00
☐ garbės prenumeratorius \$ 50.00
☐ prenumeratorius rėmėjas \$ 20.00

(Čekius rašyti National Lithuanian Society of America, Inc. vardu).

Priedu čekį sumoje \$.....

Pavardė ir vardas

Adresas

Juozas Daugėla, svečias iš Floridos, kalba Los Angeles lietuvių suruoštame Vasario 16 minėjime.

L. Kanto nuotrauka

lonijos siunčiamų vaikų kelienei į okupuotos Lietuvos pionierių stovyklą, kur atvykusiems rodomi tik naujai pastatyti pastatai kas gali daug ką apgauti...

Mes džiaugiamės, kad ALT ir Vlikas atlieka didelį darbą padedant ir Lietuvių Bendruomenei. Senoji lietuvių išeivija nepaskendo amerikoniškoje masėje: susipietę įkūrė ALTo ir sugebėjo per jį surinkti daug lėšų Lietuvos vadavimo reikams, nors patys nebuvo perstiprūs finansiniai. Ir dabar, istorinė ALT organizacija, pasitraukus seniesiems, istoja jaunesni asmenys. Mes džiaugiamės, kad čia mes taip laisvai galime kovoti už Lietuvos laisvę, tuo tarpu mūsų sesės ir broliai, gyvendami vergijoje, skurde ir kančioje, neturi teisės ten šiandieną išsiskirti savo laisvės vėliavą. Tačiau ir mūsų darbas čia turėtų būti bekompromisiniam pareigingume ir turime pasitikėti daugiausiai tik sa-

vo jėgomis. Centrinės lietuviškos organizacijos privalo perduoti jaunajai kartai pamintus isipareigojimus, nes laisvei vedama kova gal gali dar ir ilgai užtrukti. Visi turime įsisąmoninti, kad vedama kova už Lietuvos laisvę yra taip pat kova ir už visos žmonijos laisvę. Lietuvių išeivijos susiskirstymas į įvairias organizacijas, yra visai geras dalykas, tačiau tam viskam turime turėti apjungiantį veiklos autoritetą. Mūsų veiksmų įsikišimas Helsinkio įvykiuose buvo labai įspūdingas, tik gaila, kad frakutų diplomatų sąžinė yra taip apmirusi pavergtųjų reikaluose. Dabartiniu laiku okupantas nedrįsta be skrupulio sušaudyti milijonus iškankintų vergų; Solženicinas išmetamas į laisvąjį pasaulį, kur siuntėjo ranka gali jį ir čia pasiekti. Juk žinome, kad Pragoje jaunuolis sušildino dėl laisvės; po to sušildino Kaune ir Romas Kalanta su šūkiu: "Šalin rusai iš Lietuvos", o teisiamašimas Simas Kudirka pažymėjo: "Aš esu tikintis katalikas".

Lietuvių išeivių tėvams pridodamas didelis nuopelnas už sugebėjimą savo vaikams suteikti mokslą; tuo tikimasi ką nors laimėti ir lietuvių bei.

Prelegentas savo kalbos gale užakcentavo, kad vėl stas laisva Lietuva; ir tau brangi Tėvynė mūsų viltys — tik tu mano Lietuva.

Publika prelegento kalbą priėmė su dideliu plojimu ir jį pagerbė savo atsistojimu.

Vasario 16-tos Dienos minėjimo proga buvo surinkta aukų 3600 dol. (vm)

ELECTRONIC ASSEMBLERS

IMMEDIATE 2ND & 3RD SHIFT OPENINGS FOR EXPERIENCED HARNESS AND PRINTED CIRCUIT BOARD ASSEMBLY PERSONNEL. MUST HAVE PREVIOUS BACKGROUND IN SOPHISTICATED SOLID STATE ELECTRONIC CIRCUITRY. MUST BE ABLE TO READ AND INTERPRET DRAWINGS.

IF YOU MEET THESE REQUIREMENTS AND ARE A U.S. CITIZEN.

Please call Ray Toth
216-486-8300, Ext. 497

GOULD INC.
ADVANCED TECHNOLOGY GROUP
18901 Euclid Ave.
Cleveland, Ohio 44117

An Equal Opportunity Employer
(26-32)

BEGINNERS

Light factory work.
2nd Shift
Call 216-942-8060
Between 10 a. m. and noon only.
(26-32)

A. A.

NIJOLEI VIENOŽINSKAITEI-ČEPULKAUSKIENEI

mirus, giliausią užuojautą reiškiamė visiems artimiesiems

Dalia ir Jonas
Maurukai

DR. LEONARDUI PLECHAVIČIUI

mirus, Jo žmonai SOFIJAI dukrai, sūnui, seseriai ELENAI LEGECKIENEI ir kitiems Velionies giminėms reiškiamė gilią užuojautą.

Valerija ir Bronius
Nemickai

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ